

Délibáb

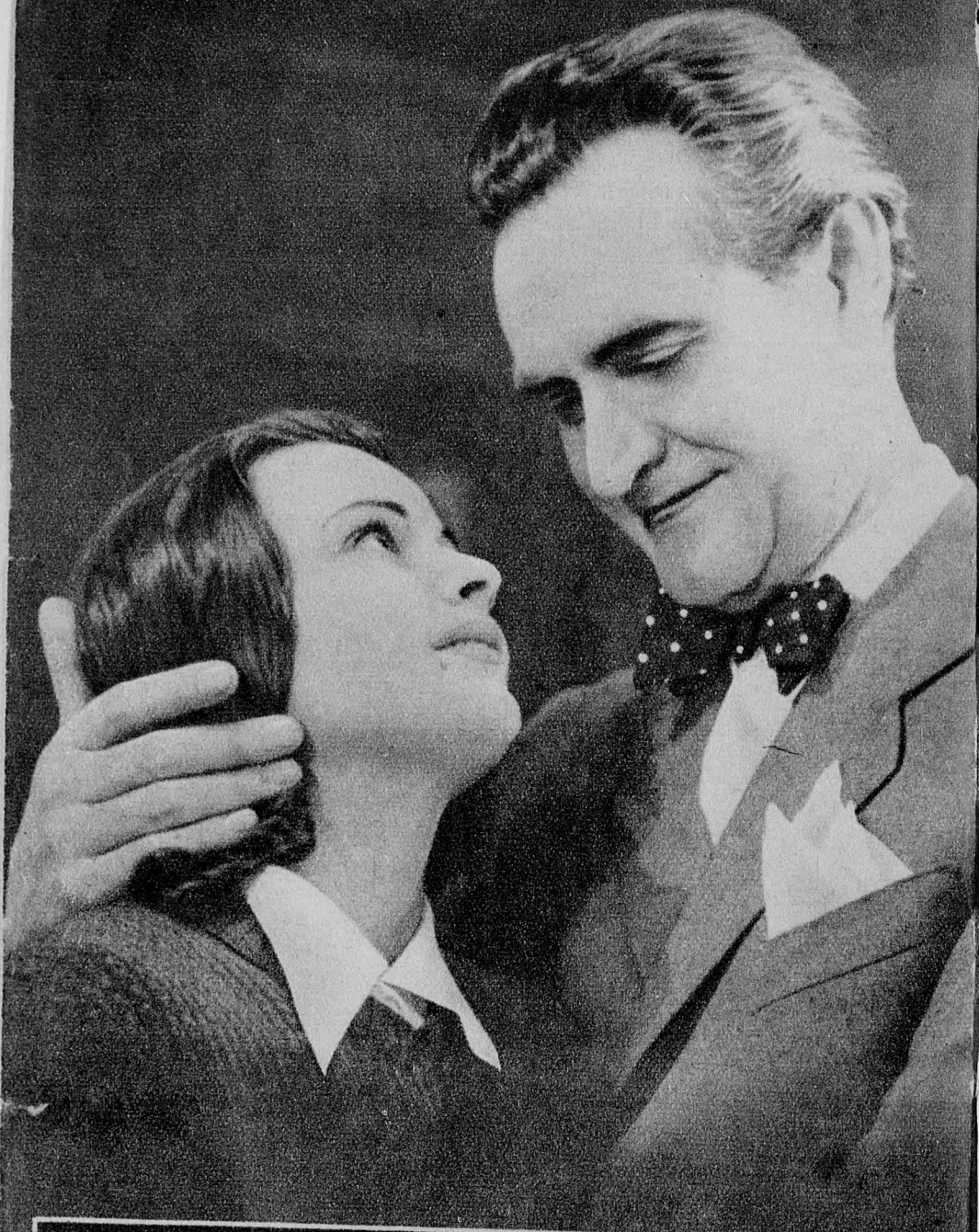
19. SZÁM

26
FILLÉR

Simor Erxsi
(Tábornokné)
Új Magyar Színház
(Rozgonyi felv.)

RÁDIÓMŰSOR
MÁJUS 16-TÓL 14.15

MÉSZÁROS ÁGI ÉS KOVÁCS KÁROLY
a „TACSKÓ“-BAN
(NEMZETI KAMARASZINHÁZ)
(Méreí felv.)

Déli báb

Színházi hetilap

Felölős szerkesztő:

BIBÓ LAJOS

*

Szerkesztő:

DÁLOKY JÁNOS

Megjelenik minden szombaton

Bérletrendszer — vagy színházkultúra?

A legideálisabban gondolkodó színházlátogató is minden vita nélkül elfogadja azt az elvet, hogy a színházak üzleti vonatkozások nélkül nem élhetnek meg. A művészetek — nagy általánosságban — abban a pillanatban, amint folyamatos, állandó kapcsolatba kerülnek a közönséggel, azonnal beleütköznek az élet reális, pénzügyi műveleteket feltételező követelményeibe. A technikai berendezések beszerzése és fenntartása, a hivatásos színészek, szakemberek, tisztviselők fizetése, a színházépület bére, stb. mind-mind nyomasztó elkötelezettséget jelentenek a színházi vállalkozás vezetőjének. Kötelezettségeinek a színházvezető csak akkor tud eleget tenni, ha helyes műsorpolitikával biztosítja a színház látogatottságát, azaz napról-napra eladja a jegyeket.

Évtizedek tapasztalata alapján alakult ki a színházvezetés egyik legmegbízhatóbb formája: a bérletrendszer. A színházak, hogy az elkövetkezendő évadra biztosítsák magukat, közzéteszik műsorukat s ennek alapján előre eladják a jegyeket. A bérletrendszerben természetesen mindig több darabot kapcsolnak össze, hogy a közönség igényeit kielégítsék. Addig még semmi baj sem lenne, ha mértékletesen élnének a színházvezetők a bérletrendszerrel. Sajnos, nem ez a helyzet. Hogy minél gazdaságosabban kihasználhassák a színház nézőterét, tehát, hogy minél több bérletcsoportot adhassanak el a közönség megrövidítése nélkül, aránytalanul nagy számban hirdetnek új darabokat. Ezért lesz a túlhajszolt, túlméretezett bérletrendszer az elmélyült színházművészet elsorvasztója. A közönség ugyanis természetesen követeli a behirdetett darabokat s a színház csak akkor tud eleget tenni a jogos kívánságnak, ha futólépésben hiánytalanul lepergeti a tervbevett műsort. Sajnos, büntetlenül nem lehet túlerőszakolni a színház iramát. Készületlenség, kapkodás, állandó hajsza a következménye ennek az egészségtelen és — mondjuk ki bátran — kapzsi rablógazdálkodásnak. A színházak elveszítik egyéni jellegüket, kapkodnak a legkülönbözőbb műfajok után, a színházak törzsgárdája kimerül, elszíntelenedik, a fegyelem meglazul, az együttes szétzúlik, elhatalmasodik a sztárkultusz, a színészek elégedetlenek, kedvetlenek s a bérlőközönség úgy érzi, hogy az erőltetett, gyorsstalpaló iramban bemutatott darabok kidolgozatlanok, iztelenek.

Igy történik azután, hogy a színház s a színházi emberek megtalálják a számításukat, csak a közönség nem kapja meg azt, amit becsületesen befizetett pengőjért joggal elvárhat. A közönség nevében állapítjuk meg tehát a következőket: helyesnek tartjuk, hogy a színházak vezetősége komoly gondot fordít a színház üzleti vonatkozásaira, hiszen ezekre a dolgokra feltétlenül szüksége van a folyamatos színházkultúrának, csak azt kérjük, hogy álljanak helyt azokért az üzleti megállapodásokért is, amiket a közönséggel kötöttek és tartsák tiszteletben a nagyközönség kívánságát, „aki” szellemi üdülést és szórakozást keres a színházakban. Adjanak kevesebb bérletet és ezzel kevesebb, de kidolgozottabb jó darabot!

DÁLOKY JÁNOS

Szépnyám

Zilahy-bemutató a Nemzeti Színházban

Válságos századfordulóba irányítja vissza az idő szekerét Zilahy Lajos. A cím is azért „Szépnyám”, mert a történet három emberöltővel ezelőtt, szépnyánk idejében játszódik, mikor a nap-tár lapjai a tizennyolcadikból a tizenkilencedik felé fogynak.

A francia forradalom eszméi nagy erővel zúdulnak ekkor kelet felé, mint Lubló tájáról a dögvész. 1790-nél csak egy-két eszlendővel irunk többet. Az új „kinyilatkoztatás” varázsa megbódítja az emberiséget, mint a hirtelen forróság az égő lámpához közel merészkedő, apró bogarat.

Zedreghy Bálint, az orvosi és fizikai tudományok neves professzora a kismernyei kúria udvarán búcsúzik feleségétől, három gyermekétől és a háza népétől. Hercegi betegágyhoz hírták Hollandiába, de ha már erre a nagy útra elszánta magát, meglátogatja a nyugati univerzitásokat is. Megnézi, mit tudnak ott Franciaországban, Svájcban és Németországban, hogyan fejlődik a kaosz-ból tisztuló Európában az orvosi és a fizikai tudomány. Felesége csak másfél év múlva várhatja vissza.

Alig telik el egy év, levél érkezik Párizsból. Zedreghy Bálint megírja felesé-

gének, hogy őt ne várják többé haza, az ő helye ott van, nyugaton, a „felvilágosultak” között. Nem Isten kormányozza többé a világot, hanem az emberi ész, a tudós, akinek tudománya megteremtette a leideni palackot, s akinek csodálatos keze szétyrálasztotta a vízből a hidrogént és az oxigént. Neki, a tudósnak ebben az életben kell maradnia s nem fojthatja meg magát Kelet istenhívő, érzelmektől korlátok közé szorított, „alacsonyabbrendű” világában. A felvilágosult számára csak egy hely van, ahol levegőt kap s ez Párizs.

Az új „kinyilatkoztatás” azonban közben Keletre is megérkezett, de emberibb, pszichológus megszűrt s nem istentipró formában. Zsényi Pál poéta és vármegyei tollnok verséből szól az emberekhez: a szabadságot, a hitet, a szeretetet, a hűséget és a szerelmet tartja éltető elemnek, de nem a féltelenséget, az emberi észben való elbizakodottságot, a „talpnyalást” és a megalázkodást, sem pedig a szabadszerelmet.

A kismernyei kúriára egyre több baj leselkedik. Gazda nélkül fogy a pénz, már a szőlőt is kell adni, az egyik gyereknek folyik a füle, Lubló felől pedig közeledik a döghalál. Gazda kell a házba és orvos a veszedelmek ellen. Az asszony, Petronella türelemmel visellel a bajokat, mert bizott abban, hogy minden rendbe jön, amint Bálint hazatér. A levél azonban minden bizakodásnak véget vetett.

Párizsba indul tehát, a férjéért, az apáért és a gazdátlanul pusztuló ház parancsolójáért. A párizsi házban idegen asszonyt talál, akil már az új eszmék jegyében kötött magához — az idegen ember. Zedreghy Bálint más ember lett a századforduló Párizsában. Megtagadja hazáját, nem ismeri családját és hites bajokat, küzdelmeket vele viselő társának visszahívó szavát ütleggel fogadja. Eddig jutott a „felvilágosult” ember...

Az események ezután gyorsan peregenek. Zedreghyt a francia gárdisták tuszként letartóztatják, mert Magyarországon a modern eszmék hirdetőjét. Zsényi Pál poétát börtönbe vetették. Zedreghy ugyanolyan büntetést kap, amilyet Zsényi Magyarországon. Petronella tehát mindent elkövet, hogy Zsényit kiszaba-

Megérkezik a levél Párizsból, hogy a férj nem tér vissza többé... (Kürthy György és Bajor Gizi)

Délibáb

többé haza, az a „felvilágo-
kormányozza
emberi ész, a
megteremtette
nek csodálatos
ből a hidro-
tudósnak eb-
adnia s nem
let istenhívó,
özé szoritott,
ban. A felvi-
gy hely van,
zs.

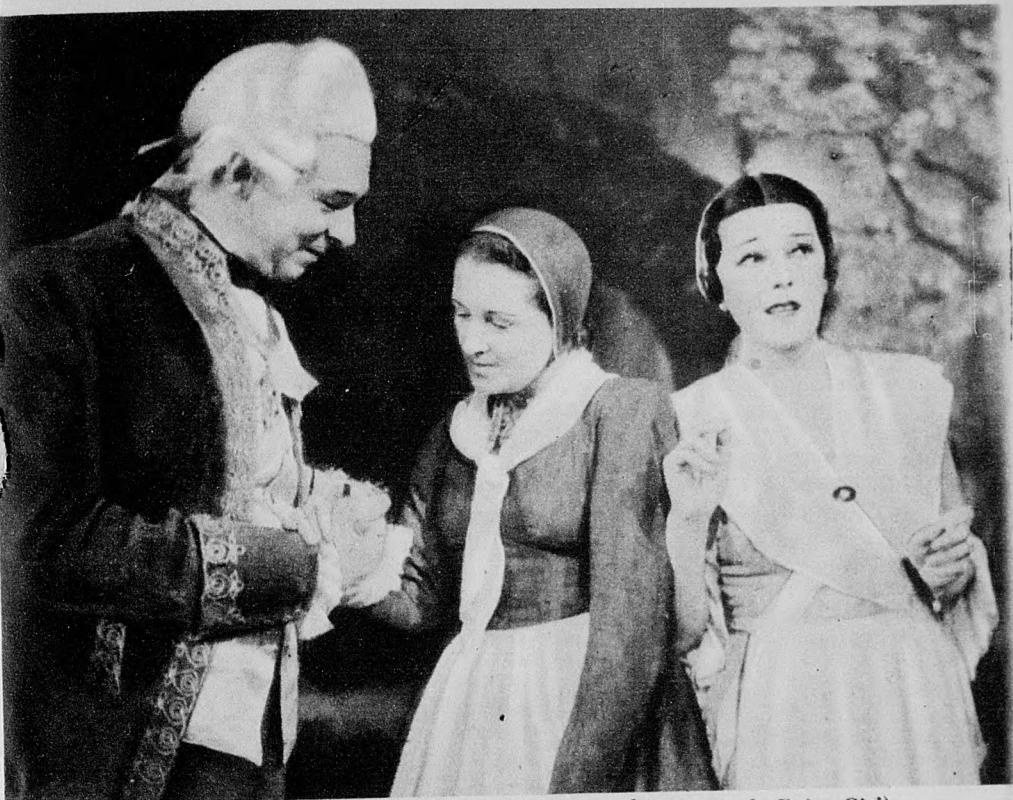
azonban köz-
ett, de embe-
s nem istent-
ál poéta és
l szól az em-
a hitet, a sze-
erelmet tartja
féltelenséget,
bizakodottsá-
megalázkodást,
net.

gyre több baj
fogy a pénz,
az egyik gyé-
lő felől pedig
azda kell a
mek ellen. Az
mmel viselle
abban, hogy
Bálint hazá-
en bizakodás-

a férjéért, az
pusztuló ház
házbán ide-
ár az új esz-
hoz — az ide-
nt más ember
sában. Megta-
családját és
vele viselő
t ütleggel fo-
„felvilágosult“

yorsan pereg-
árdisták tusz-
Magyarorszá-
letőjét, Zsenyi
ték. Zedreghy
amilyet Zsé-
ronella tehát
nyit kiszaba-

l, hogy a férj
thy György és

Kegyelmes úr a vidéki kurtián (Timár József, Ághy Erzsi és Bajor Gizi)

dítsa, mert így megmenthetők gon-
dolja férjét is. Bikkessy Dieneshez,
gyermekkori barátjához és a reményte-
len szerelmeshez fordul segítségért. Ha-
tásos jelenetek sorozata után Zedreghy
haza is érkezik s a fülfájós gyerek sí-
rása igaz és egyetlen feladatára éb-
reszti: a családról való gondoskodásra.

A Zilahy-darabban tulajdonképpen
nem emberek, hanem eszmék vívják
egymással küzdelmüket. Ez a küzdelem
azonban nem jut el drámai konflik-
tusokig. Inkább a líra, mint a dráma
birodalmában mozog a történés, inkább
meghat, mint megrendít. Ez a tény
néha nyújtotta is teszi a darabot s
csak a szép, költői dialógusok kárpótol-
ják a nézőt a színpadon szükségszerű, de
alig-alig jelentkező drámaiságért. Zi-
lahy, a színpadi szerző tehát annyit hi-
bázott, amennyire a drámaiság rová-
sára Zilahytól, a költőtől hagyta magát
elragadtatni. A mai világban azonban
a közönség legalább színpadon szeret
egy kis hangulatot, sőt az izléesebb
gicset is eltűri, amivel Zilahy, mint
színpadi szerző, határozottan tisztában
van.

Bajor Gizi vállán nyugszik a főszerep
feladata. Most is magával ragadja a né-
zőt, mint már annyiszor. Művészi telje-

sítménye a párizsi jelenetben emelkedik
csúcspontjára és az utolsó felvonásbeli
imát is csak az ő kivételes előadóképes-
sége igazolja és hitelesíti. Ez a szerep
méltán sorakozik a „nagy“ Bajor-alaki-
tások mellé. Az ő színészi teljesítményé-
hez csak Timár József emelkedik fel,
aki Bikkessy Dienes szerepében jelent
meg hosszú idő után a közönség előtt.
Uray Tivadar a darab lírai jellegéhez
kissé hidegnek mutatkozott, viszont dik-
ciója a legnagyobb nemzetiszínházi mű-
vészekre emlékeztet. Jól fogta fel és ér-
tékesen tolmácsolta szerepét Ungváry
László, Kürthy György, finom volt és
karakterisztikus Ághy Erzsi, Makiáry
Zoltán, Bodnár Jenő, Major Tamás,
Bakó Márta, Bíró Anna, Forgács Antál
dr., Baksa Soós László jól olajozott esz-
var az előadás gépezetében. A párizsi
jelenetben Pethes Sándor és Iványi Irén
kedveshumorú jelenete tetszett. Láncoz
Margit lendületes volt.

Major Tamás rendezésében kitűnő elő-
adást láttunk. A vezető színészek s a
legkisebb szereplő is azonos alaphangú
játékkal szolgálta az előadás egységét.
Horváth János díszletei művésziek,
Nagyajtai P. Teréz ruhái pedig izlées-
sek és korszerűek.

Harasztos Albert

AJTAY ANDOR

A SZÍNHÁZ ÉS A FILM KÖZÖNSÉGÉRŐL

Tűző napsütésben óriási néptömeg szorong a városligeti tó melletti jégpálya díszes csarnokánál. Rendőrök tartják féken a kíváncsiak százait, akik fáradhatatlanul bámulnak egy autót, amint szorgalmasan köröz az épület előtt. Halljuk a szóbeszédet:

— Ni, ez Ajtay Andor!

Az ám, tényleg a Vígsház kitűnő művésze ül a kocsiban, őszes parókával a fején, téglapiros arccal, ragasztott bajuszkával és — meleg felöltőben, holott ugyancsak nyári az idő. Mi lehet ez, ha nem filmfelvétel?

— Az „Orient expressz” című Matolcsy-filmel forgatjuk — magyarázza később, amikor a rendezői gárda leállítja. — A jelenet csak néhány méter lesz a filmben, nekem mégis meg kellett tanulnom autót vezetni. Egy hele benzingőzt szagolok, de megy is a dolog!

(Közvetlenül: kétszer felszaladt kissé a járdára az első kerékkel, sebj, láttuk, bár nem mondjuk meg neki. Ajtay ügyes ember, majd belejön a kormányzásba.)

Míg a fodrászmester megigazítja a forró napsütésben megizzadt arcfestését, gyorsan nekiszegezzünk egy-két kérdést:

— Mit szól a szezonban elért nagy sikereihez? Mi a véleménye arról a hatalmas új nézőseregről, amely az utóbbi években estéről-estére megtölti a színházak szék-

sorait, noha azelőtt nem igen járt színelőadásra? Nevelheti-e színházra a film a közönséget?

Kellemes hangon válaszol:

— Örülök minden előadásnak, amelyet széppé tesz és megaranyoz a telt nézőtér el-

Egy kis előtanácsolás Pelsőzy Irénnel és Váezi Ervín segédrendezővel

ismerő figyelmé. Valóban új közönség verbuválódott az elmúlt három-négy év alatt, amelynek egyszerű kedvességét és hálás természetét nem is lehet eléggé méltatni. Legnagyobb élmények számomra a vasárnap délelőtti munkáseelőadások: a rejtett finomságot, a legparányibb gesztust sokkal hamarabb észreveszik, mint az esti előadások közönsége, amely már nagyobb színikultúrával s talán bizonyos fokig járadtan ül be a színházba. Ez az említett új közönség még rajong és hisz a színházban, pénzéért minél többet akar kapni és amit kap, azt tiszta szívvel élvezi is.

— A film neveli-e a publikumot?

— Hát hogyné. Itt kap a néző kedvet ahhoz, hogy kedvenc színésznőjét, színészét ne csak

Ajtay belut az autóval

GÉRŐL

ten járt színi-
ázra a film a

snak, amelyet
telt nézőtér el-

y Irénnel és
ővel

önség verbu-
alatt, amely-
természetét
gyobb élmé-
lti munkás-
egparányibb
szik, mint
y már na-
onyos fokig
az említett
színházban.
s amit kap,

ot ?

dvét ahhoz,
ét ne csak

A férj és a feleség viharos jelenete (Kömüves Sándor, Sennyey Vera)

A nevelőnő, a férj és a kislány (Fényes Alice, Ferrari Violetta, Kömüves Sándor)

Északi fény

Bemutató a Pesti Színházban

Csalóka ez az északi fény, amely hideg ragyogással árasztja el a Pesti Színház új szerzőnőjének, Németh Johannának első darabját. Hideg és fémes villódzásában nem tud őszintén drámaivá fejlődni a nagyhírű gyermekgyógyász professzor családi tragédiája s bárha a szerző a zsarnoki szerelet elbukásának színpadi képét akarta felvetíteni elénk, a felületekre kapaszkodó víz- és vérszegény gyökerek csak egy Ohnel György-erejű mesét táplálnak a három érdekesen megszerkesztett felvonáson keresztül. Mi ez a mese?

Tamás, a híres orvosprofesszor külföldről hazatérve új nevelőnőt talál gyermekei mellett. A házban mindennek az ő tudtával kell történnie s így ezt a mellékes lényt kis bosszúsággal veszi tudomásul. A bosszúság azonban kellemes érzéssé változik. Az új nevelőnő finom, kedves jelenség s vonzó fiatalsága mögött sok régi szenvedés nyugtalanító emléke parázslak, Kislánykorában anyjával menekült Oroszországból, külföldön tanult, dolgozott, majd férjhezment, elvált és így jutott a professzor látszólag békés családi otthonába a belegeskedő kis Gabi mellé. A professzor bridszésonian szőke felesége a tanár asszisztensével, barátjával már régóta csúlja az urát s habár ennek a csalásnak lázadó jellege van — lázadás egy rigorózus férj szerető zsarnoksága, látszólagos kicsinyessége ellen — alapjában véve köznapi és magyarázatra nemigen-szoruló a csinos asszisztens és a könnyelmű asszony szerelmi keltőse. A professzor tudja, hogy „van valami” felesége és barátja között s a közönség már az első pillanatban ugyancsak sejti, hogy a professzor viszont a nevelőnővel kerül mélyebb kapcsolatba.

Erre a vázra rakja fel Németh Johanna darabjának anyagát s meg kell állapítanunk, hogy a munkát ügyességgel, asszonyi lágyssággal, őszlönös lírával végzi. Egy érdekes írói egyéniség különös mondatai vannak fényköröket a színpadon a színészek köré s legszebb erénye az, hogy amit mondott, mind elhittető. Az alakok meglelnek élettel s mozgásuk, egymáshoz való kapcsolódásuk, történetüknek kibontakozó világos vonalai érdeklődéssel töltik meg a nézőt. A probléma nem új, a szerkezet már az első felvonásban világosan láttatja a végkifejlődést, de ahogy az író beszél, ahogy végigfuttatja a három felvonás sík pályáján szereplőit, ez értékes, figyelemreméltó képességekről tesz tanubizonytságot.

Az orvosprofesszor szerepében Kömüves Sándort láttuk a színpadon. Rokonszenves egyénisége, elmélyült tudása, kulturált színjátszó képessége előre biztosíték volt arra, hogy jelentősen oldja meg feladatát. Hangja azonban néhol homá-

Ez már filmfelvétel: Ajtay „előállott”

a hideg vásznonról lássa, hanem a maga élő művöltában is. A film megkedvelteti az emberekkel a színészt és szinte tudal alatt a színházba csábítja őket. S aki egyszer megváltotta jegyét, az rendszerint továbbra is marad a magasabb színikultúra barátjának.

Most filmfelvétel következik, végre lefényképezik a jelenetet, amely Ajtayra kényszerítette a vastag kabátot. Bár meleg délután van, a jelenet hűvös estét ábrázol majd a vásznon, ezért volt szükség a nyitott autóban a kabátra.

— Mi a legközelebbi program? — érdeklődünk aztán tovább.

— Még eljátszom a Vígszínház évadzáró „Fekete Péter” című zenés vígjátékának egyik szerepét és utána pihenni fogok. Az idén négy filmem volt, négy színdarabban léptem fel, így alaposan rászorulok a kikapcsolódásra. Valahova, a hegyek közé szeretnék menni nyáron... majd meglátjuk, mi lesz.

(Közbevetőleg: Ajtay Andor)

Ajtay és Pelsőczy premierplanban

az 1942/43-as évben kereken 274 előadást játszott végig, ehhez számítsuk a próbákat és a filmezést, hát igazán kellemes nyaralást kívánhat neki mindenki.)

— Még egyet. Mostanában majdnem minden színész kirándul saját pátriájából és idegen színházban lép fel. Ajtay Andor nem?...

— Nem, erről szó sincs — vág közbe mosolyogva. — A *Víghez tizenegy éves munka és együttműködés köt, ami kötelező is. Itt maradok, még röpké kirándulásról sincs szó!*

Igy van rendjén: Ajtay kitart színházi családjá mellett.

Kinizsi Andor

Izlett a vaesora: jókedvem van!

74 előadást
k a próbá-
n kellemes
nki.)

majdnem
pátriájából
jty Andor

vág közbe
enyegy éves
ami kötelez
rándulásról

t színházi

izsi Andor

posan szölt, ezt a
ibát a későbbi elő-
adásokon bizonyára
önnyen ellünteti. Fé-
nyes Alice, a nevelő-
ő alakjában töké-
letes illuzióját keltette
ennünk a szerepnek,
mely pedig nem
vott könnyű lecke,
hiszen a három fel-
vonást idegenes kiej-
téssel kellett végig-
mondania. A színész-
nek a játékkal teljesen
gyengurángú halósz-
őzőe a beszéd. Fényes
Alice különlegesen fi-
nom orgánumának
génybevételel erősen
akadályozta szerepé-
nek követelménye.
Amil adott azt játé-
kával adta, felesit-
lanó félmozdulataival,
megható félszességé-
vel, nőességének tiszta
parázsával. Sennye
Vera az első pillá-
natokban nem volt
teljesen a helyén s
csak később találta
meg azokat a hang-
gokat, amelyek el-
fogadhatóvá tették vi-
szonyát férjéhez s
szerelmeséhez. Tehel-
sége a drámai jele-
netekben mutatko-
zott meg legszebben, ill
már fejet kell hajtá-
nunk nagyszerű biz-
tonsága, kifejezőkés-
sége előtt. Károlyi Ist-

A férj, a szerető és a feleség (Kömüves Sándor, Károlyi István, Sennye Vera)

Az öreg professzor és Gyurka (Boray Lajos, Mezey Lajos)

ván könnyed passzi-
vítása, hajlékonysága
olyan erények, melye-
ket mindig hálással
fogadunk egy színész-
től. Dénes György re-
mek figurát faragott
az ügyvéd nem túl
jelentős szerepéből,
Boray Lajos öreg or-
vosprofesszora egyik
legkifünőbb alakítása
ennek a komoly s
értékes művésznek. Az
inas és a gyermekét
jéltő apa kis szere-
pében Gonda György
és Mátray József sur-
lódásmentesen illesz-
kedett az együttesbe.
A fiatal Mezey Lajos
szemüveges gimnazi-
tafigurája mántha kis-
sé túlnőtt volna sze-
repén. Képességeit
azonban így is bebi-
zonyíthatta. A kis
Ferrari Violettaból jó
színész nő lesz egyszer.

† Neogrady Miklós
dizslettervei szépek s
nagyszerű keretel ad-
nak a törtéetésnek.
Horváth Árpád ren-
dezése kifogástalan.

György László

A feleség és az új
nevelőnő
(Sennye, Fényes)

HIREK VIDÉKRŐL

PANOPTIKUM

Rév István eldugott bábszínháza szerény rangjának ellenére, úgy látszik, mégis csak bevonul komoly művészi teljesítményeket produkáló nagy műintézetek közé. „Panoptikum” című új műsorával olyan ajándékot adott a felnőtteknek, hogy ezerszer jobban mulathatunk rajta, mint a szabályos felnőtt színházak nagydobbal beharangozott operettszenzációin. Napoleon a francia történelem halhatatlan alakja bizonyára morózsán veszi tudomásul a földöntúli szférákban, hogy Rév igazgató úr miféle mókázásokat csinál az ő rovására, de ha volt érzéke a humor iránt, akkor maga is kitűnően derülne panoptikumbeli kalandjain. A bábszínházat a felnőttek szeretik összekapcsolni a gyermekelőadások fogalmával, nos, ezúttal nagyon valószínű, hogy a gyermekeket ők maguk fogják kiszorítani a kis színház nézőteréről. Ritka

Ideggyógyintézet

színpadi csemege, élvezetes, nyeneeknek való kuriózum ennek a kis színháznak a munkája s Rév István a legmagasabbfokú elismerést kérheti nagyszerű kis gárdája nevében. A bábukat mozgató tehetséges színészek áldozatkész szolgálatát adóznak különleges művészetüknek s céljukat, a közönség mulattatását, nemes eszközökkel tudják elérni.

gy.

Gera Zoltán a esázzárral

Király Ferenc a Panoptikum vezetőjével

A kolozsvári Székely Alkalmazottak Egyesületének műkedvelőgárdája, amely az évekkel ezelőtt megrendezett versenyen első helyezést nyert — az utolsó esztendő során nem jutott szóhoz, mert nem volt számukra előadó terem. Most a város vezetősége a Nemzeti Színházra káröltve megengedte, hogy nyári színekben játszhasanak. Az engedély birtokában meg is kezdték a próbákat és május 1-én tartották első előadásukat.

*

Oroszházát az a veszély fenyegette, hogy az idén színház nélkül marad, mert az ott vendégszereplő nagylétszámú kecskeméti lársulat számára nincs megfelelő nagyságú helyiség. Viléz Zemplényi Zoltán, kecskeméti színgazgató jelentette a kultuszminisztérium illetékesének, akik utasították a község eljáróságát, hogy Oroszháza mindenképpen adjon helyet ezen a tavaszon a kecskeméti színészeknek.

*

A színpadi varázstudomány hatalmas eszköze a forgószínpad, amely a színláték tempóját gördülékenyebbé teszi. Azonban a hatalmas technikai felszerelés nagy anyagi befektetést igényel. Debrecenben a forgószínpad szükségessége az 1930-as évek közepén került az illetékesek elé, majd 1936-ban Horváth Árpád igazgatása alatt nagy anyagi támogatással járult hozzá a város a terv megvalósításához.

*

A marosvásárhelyi színházügyében az elmúlt héten anketól rendeztek Budapesten, amelyen résztvett Marosvásárhely polgármestere, valamint a helybeli moziengedélyesek. Illtárgyallták meg azt, hogy a mozisok minden évben két hónapra bocsássák rendelkezésre helyiségüket a színháznak, nem mint tavaly, a legnagyobb kánikulában, hanem ősszel, vagy télen. Ecélből a Csaba mozi bérlőlársasága az Apolló udvarán külön mozi-termet épít és a Kultúrpalota dísztermét visszaadja a városnak.

(E. J.)

**IREK
ÉKRŐL**

MŰVÉSZŰR, SZABAD AZ ÍRATOKAT?!!

Tapolcai Gyula

etési helye: Budaörs
 etésnapja: Június 7
 apja: Április 12
 as: Rón. Kert.
 as: Tr. Magyar utca 34
 zett, nőse: elvált
 e gyermeke: Reynold
 zine: Barna
 asága: 176 cm
 ya: 100 kg

Madách színház tagja.

venec darabja, amiben játszott: Képzelt beteg
 venci filmje, amiben játszott: Gül Baba
 fedezte fel és hol kezdte pályáját: Hévesi Sándor, 1920 Pécs
 volt első kiugró sikere: Képzelt beteg 8-ik felvonás
 végezte iskoláit és hol élt fiatal korában: _____
 akart eredetileg lenni: Orv
 kedvesebb szórakozása: olvasás
 szebb színdarab, amit látott: Slamlet
 szebb film, amit látott: Bongárdi Tolvaj
 szebb könyv, amit olvasott: Hindesik
 venci írója: Shakespeare
 venci zeneszerzője: Grieg
 venci virága: levendula
 venci kölnije: levendula
 venci tánca: mimes
 venci ruhazsine: mimes
 venci sportja: mimes
 venci állatja: kutyar
 venci ételle: herhapörkölt
 venci cigarettája: Symphonia

Szalay Karo-
lával a „Gül
Baba” című
filmben

Szalay Karoly

Arcképem
(Fekete felv.)

„A képzelt beteg”-ben
(Várkonyi Studiof.)

Othon olvasok

svári Székely Al-
 k Egyesületének
 gárdája, amely a
 lőtt megrendezet
 első helyezése
 utolsó esztendő
 utott szóhoz, mer
 zámukra előadó
 t a város vezető
 emzeti Színházza
 engedte, hogy
 örben játszhasa
 edély birtokában
 dték a próbákat
 -én tartották első

az a veszély fenye-
 g az idén színház né-
 mert az ott ven-
 nagylétszámú kecs-
 dal számára nincs
 agyságú helyiség
 ényi Zoltán, kecs-
 gázgató jelentett
 minisztérium ille-
 akik utasították
 álljáróságát, hogy
 udenképpen adjon
 tavaszon a kecs-
 zeknek.

di varázstudo-
 as eszköze a for-
 amely a szín-
 óját gördüléke-
 . Azonban a ha-
 mikai felszerelés
 befektetést igé-
 enben a forgó-
 kségessége az
 közepén került
 elé, majd 1936-
 Árpád igazga-
 y anyagi támo-
 lt hozzá a vá-
 egyalósításához.

A harmadik felvonás nagy jelenete: Rebekka bevallja Rosmersholmi mesterkélt déselését.
Me

IBSEN A MADÁCH SZÍNHÁZBAN

Rosmer, a furcsán naív és passzív norvég „apostol” két malomkő között őrlik. A szellem és a lélek magasabb régióiban ábrándozik az emberiség megjavításáról s közben két forrongó politikai párt elkeseredett harcának ütközői közé kerül.

A szellem és a test, a jószág, és az alávalóság fojtott szavú bírkózása hullámszik a Rosmersholm négy felvonásán keresztül. A bírkózó aréna Rosmersholm, a barnára festett fagerendás, vastagfalú, hideg és titokzatos házakból összesorakozó fjordvidék. Tompa itt minden szín, az emberek még az indulataikban is halkszavúak, s a tragédiák inkább belül viharzanak, mélyen benn az emberi lelkekben.

A tizenkilencedik század vége felé hatol Norvégiába a szabadság és szélsőségeiben a szabadság forradalmi eszméje. A konzervativizmust akarja eltiporni, de Norvégiában jégbegyökereztek a hagyományok! A forradalmi párt kíméletlen fegyverekkel küzd az ősi birtokát védő konzervativizmus ellen s a harc hevében a méltóságteljes konzervativizmus is hasonló harceszközökhöz nyúl. Mind a két pár Rosmert szeretné vezérül megszerezni, mert a rég, tekintélyes család tagja súlyt, tekintélyt és hitelt adna eszméik elsőbbségének. Rosmer tragédiájának egyik szála ebből a politikai küzdelemből ered. A felsőbbrendű és eszméiből célként küzdött magukgarántják s mikor a felsőbbrendű ember ráeszmél erre, elbukik saját maga előtt, lélekben összetörik és céljait meggyalázzottnak éri.

Ebben a szélesebb keretben egy szűkebb lélek- és testharc folyik: Rosmer családi életét mérgezi meg a test, az asszony. Rebekka, a számitó házvezetőnő akarja alantás érdekeihez lerántani Rosmert, de a lélek ereje a nőt emeli fel a mocsárból. A megtisztulás azonban már elkésett, mert Rosmer nem tud hinni, elvesztette bizalmát a szerelemben éppen úgy, mint ahogy eszméiből ábrándult ki a politikai harcok szennye és kíméletlensége miatt. Egy bizonyítékot fogad már csak el a halált. Azonban mint hú élettársához illik, a halál is együtt megy megtisztult és felemelt asszonyával.

Ibsen Rosmersholmját a régebbi kritika általában a „kődös” darabok közé sorolja. Vontatottnak s kevésbé sikerültnek tartja, mint akár a Nórát, akár a Vad-

Brendel Ulrik, a züllött tanító: (Baló Elemér)

kacsát. Elfelejtették azonban, hogy a *Rosmersholm* másfajta konfliktusokban keresi és találja meg a drámaiságot, mint a többi Ibsen-darab, nem szabad tehát az értékelés mértékét azokról venni. Még egy emberöltő távlatában is megtalálhatjuk benne az értékeket, az irodalmiságot, az örökérvényű pszichológiai megalapozottságot, a színszerfiséget és a vitathatatlan drámaiságot, amely jellemzője minden maradandó, klasszikus értékű alkotásnak. Következik ebből, hogy az idő rohanása ellenére is van mondanivalója a ma ember számára, mégpedig tartalmas, érdekes és megszívlelendő, sőt — nemes

értelemben — szórakoztató mondanivalója.

Ami kicsi port az idő szele mégis ráhordott a *Rosmersholmra*, egyetlen fújással eltakarítja a *Madách Színház* kitűnő együttesének finoman öt-

a közönség érdeklődését. Várkonyi Zoltánt kell először említenünk, már a szerepe nagyságánál fogva is. Jólesően könyveljük el, hogy a *Nemzeti Színház*ból való eltávozás óta hatalmas lendülettel fejlődött a színészi kiteljesedés felé. Ez a szerep, passzivitása ellenére is, eddigi, magánszínházi emelkedésének legmagasabb pontját jelenti. Mellette Mezey Mária okozta a legnagyobb meglepetést. *Brillians Ibsen-hősnőt* fedezhetett fel benne a közönség. A modern hősnők kötelezően harsogó és riktó drámai sikerei után, Mezey Mária, mint *halkszavú, finom és visszafojtott drámaiságtól* belülről fűtött hősnő aratta a sokszorososan megédemelt tapsokat. *Toronyi Imre, Baló Elemér, Tapolezai Gyula és Pápay Klári* játéka tette teljessé és hibátlanná a *Rosmersholm* előadását. A maradéktalan művészi élvezetet, a ritka, élményszerű színházi estét *Ibsen*en és a *színészek*en kívül *Pünköshti Andor* hű és megbízható fordításának, valamint *Károlyi István* gróf lelkiismeretes, szakavatott rendezésének köszönhetjük.

H.A.

— *Rosmersholm*ban a fehér ló képében hazajáró lelek kísértének... (Mezey Mária és Pápay Klára)

vözött játéka. Nehéz is akárkit kiemelni az együttesből, mert a főszereplőtől a legkisebb epizodistáig, mindenki a helyén volt. Híven megtartották az *Ibsen-sugározta hangulatot* és a hatásos rendezés a drámai lehetőségeket úgy kihasználta, hogy a külsőségekben monotonnak tetsző darab mindvégig lekötötte

Reggeli beszélgetés (Várkonyi Zoltán, Mezey Mária)

ÚJ HIREK A FILMVILÁGBÓL

Film készül írók, színészek ingyenes közreműködésével. A várható félmillió pengő jövedelmet hadiárvák nevelésére fordítják

Ifj. Lázár István rendező, akinek első filmje, a „Szerelemi láz”, a napokban kerül bemutatásra, lelkes fárazással készül egy szép terv megvalósítására. Írókból, filmszínészekből, általában a filmszakma művészi, gazdasági és technikai munkáiból egy gárdát toboroz, amelynek tagjai díjtalanul működnek majd közre egy film elkészítésében, amelynek azután egész jövedelmét a hadiárvák felnevelésére megindított mozgalom céljára fordítják.

Gyulai Pál „Éji látogatás” című versét filmesítik meg, természetesen kiszélesítve annak történetét.

Elgondolásuk a következő: Tudvalevő, hogy egy magyar film ma átlagosan közel 400,000 pengőbe kerül s amikor kész, teljes bevétel megközelíti az 550,000—600,000 pengőt, úgyhogy a tiszta jövedelem átlagban 150,000 pengőre tehető. Ha az író, rendező színészek, zeneszerző, operatőr lemond a díjairól, akkor a tiszta jövedelem ezekkel az összegekkel szaporodik. Egyetlen kiadása a filmnek az órabéres és napidíjas munkások fizetése, amit a kisexisztenciáktól elvonni nem akarnak.

Lázár Istvánék beadványával fordultak a nemzeti filmbizottsághoz s erre a filmre a célra tekintettel, ingyen műterem kiutalását kérték. Azt is remélik, hogy Németország legnagyobb nyersanyagképvisletétől, az Agfától ingyen, vagy igen kedvezményes áron kapnak anyagot. A laboratóriumi munkát a cégek ugyancsak díjtalanul vállalják, csupán a munkabérek megfizetésére tartanak igényt.

Ezek szerint a teljes nagy film elkészítése nem kerülhet többé 70—80,000 pengőnél, ami azt jelenti, hogy a filmgyártói kalkuláció alapján várható 550—600,000 pengő bevételből körülbelül 500,000

pengő jutna a hadiárvák részére.

A filmet Lázár István rendezi s vele együtt a technikai szakemberek is ingyen vállalják a 4—6 hetes munkát. A filmszínészek legjobbjai közül mintegy 15—20 színész vállalja az ingyenes szereplést, akikről egyenként általában csak 3—4 napos munkát igényelnek, hogy az ne jelentsen számukra nagyobb megterhelést. A költségeket Koltzonay Ervin dr. filmgyártó vállalata előlegezi.

Koltzonay Ervin és Lázár István Kállay Miklós feleségéhez is beadványt intéztek, aki a hadiárvák nevelésére irányuló mozgalom kezdeményezője és vezetője s támogatását kérték tervük keresztülviteléhez. K. I.

Olaszországi filmhírek

Tolsztoj „Feltámadás”-át az Incine vállalat filmre viszi.

Forradalmi jelentőségű találmány a hangfelvétel tökéletesítésére

Berlini jelentés szerint két német kutató, Weber és Braunmühl forradalmi jelentőségű új eljárást dolgoztak ki a hang felvételére. Abból indultak ki, hogy amint az ember két szemmel mindent plasztikusan lát a térben, ugyanúgy két füllel plasztikusan hallja a hangokat. A hangfelvételnél ez a plasztikusság elvész, mert hiányképezésnél ezt a kérdést megoldották egy második lenese alkalmazásával s az úgynevezett stereoszkop felvételek megadják a térbenlátás illúzióját.

A két tudós új eljárása nemcsak a plasztikus hangvisszaadást, hanem a töké-

A téma feldolgozására most kezdték meg a hatósági jóváhagyást. A gyártást még a nyáron megkezdik. A rendezéssel Flavio Calzavaraát bízzák meg s a női főszerepre Doris Durantit szerződtek.

De Robertis két új filmet készít a Sealera számára, mégpedig eddigi bevált módszer alkalmazásával, azaz hivatásos színészek szerepeltetése nélkül. Az egyik film címe szörszerinti fordításban: „Csillag nélkül tengerészek”, a másiké: „A levegő katonái”.

Rövidesen sor kerül a „Három testőr” filmváltozatának forgatására. A Sealera máris lekötötte Alessandro Blasettit a rendezésre. A szereposztást egyelőre nem hozták nyilvánosságra, csak annyit árultak el, hogy D'Artagnan szerepére Adriano Rimoldit választották.

ÓL

ra most
ági jövő-
még a
A rende-
arát biz-
őszerepre
rződtek.

ij filmet
számára,
ilt mód-
l, azaz
szerepel-
yik film
tásban :
észek”,
ntonái”.

erül a
mválto-
A Sca-
essand-
ésre. A
e nem
a, csak
y D'Ar-
y Ri-

étel

tosítja.
gel fe-
zik és
gfelelő
n raj-
Ez az
zörej-
g szí-
a leg-
an is
szalag
felvé-
külön
r nem
ételek
l nyi-
Ugy
észü-
a ki
kér-
leges-

Axel a mennyországban

A Terra zenés vígjátéka

Kristen Heiberg, a lemezeiről is ismert bűgő hangú filmsztár, akinek partnerei a vidám operettszerű filmben az alsó képen látható Hans Söhnker és Rolf Weili

A HÉT FILMJEIRŐL

A DÉLIBÁB minden befolyástól mentes őszinte véleményt közöl a bemutatott filmekről. A filmeket a kocka pontjaival osztályozzuk. Minél jobb a film, annál több pontot kap. Hat pont a legjobb osztályzatot jelenti, egy pont a legrosszabbat. Kétszer hat pontot csak a legtökéletesebb filmremek kaphat.

ÉRTED!

Kiváló német
film-dráma

Irodalmi értékű, mélysegesen emberi film-dráma. Kerüli a mesterkelt bonyodalmakat, alakjai élő emberek, akiknek összeütközései lelki adottságaikból erednek s kiengesztelődésük az egymással találás következménye. A történet színhelye a múlt háború előtti osztrák kisváros és a párizsi Montmartre egyik ócska bérháza. Főszereplői a gazdag gyáros és felesége, akik becsületes meg-egyezés alapján kötötték házasságot. Az asszony még menyasszony korában bevallotta, hogy nem szerelmes, de igyekszik jó feleség lenni, azonban a kisvárosi pletyka még jobban eltávolítja derek férjétől. Már-már ott akarja hagyni, amikor egy váratlan esemény felnyitja a szemét s visszavezeti férjéhez. A békés korszak derűjél árasztó, drámai feszültséggel telített film kiemelkedő értéke Paula Wessely és Áttila Hörbiger alakítása. Különösen Hörbigernek nyílik alkalma elárulni, hogy színészi skálája, emberábrázoló képessége és drámai kifejező ereje nagyobb és több, mint amennyit eddigi szerepeiben mulatott. Kírvó hiba, hogy a főíratokat készítő Paucséry László fordítása jelületes, pongyola munka.

A PÉK
FELESÉGEFrancia művész-
film

A francia filmgyártás kimagasló teljesítménye. Az író, a rendező és a színész legszerencsésebb összetételalkozása a tiszta művészet szolgálatában. Giono regényéből készült s Marcel Pagnol, a rendező is a legjobb francia írók sorába tartozik. Közös munkájukkal megmutatták, hogy egyszerű kis történet feltalálásával is lehet lenyűgöző hatást elérni. A filmnek a meséje csak annyi, hogy a provençei falveska öregedő pékjének fiatal felesége megszökik a hatalmas természetű juhással. A férj eleinte ezt nem hiszi, de aztán reájön, hogy igaz s mélysegesen elkeseredik. Elhatározza hogy nem sűt több kenyeret, amíg felesége távol van. A falusiak keresésére indulnak, mire az asszony visszatér. Ez bizony nem sok, s a film mégis izgalmasan érdekes, mert minden kockájából sugárzik a szellem és az élet. Minden jelenete, szereplőinek minden szava, mozdulata, őszinte, igaz, emberi. A falusi nép jellegzetes alakjainak egész sora vonul fel, szinte él ebben a mozgalmas filmben, az élén Raimuval, aki a pék szerepében felejthetetlen élményt nyújtó alakítással ajándékoz meg.

PISTA TEKIN-
TETES URRossz magyar
bohózat

Ez az a film, amilyent a mai világban egyáltalán nem szabad gyártani. A „Mágnás Miska” című régi operett ötletéből készült, de szerzője a történet figuráit részben megváltoztatta s jószándékkal a magyar földbirtokos gazda diadalát akarta kiemelni. Daróczy József a rendezésben alaposan mélyfogott. A filmet vígjátéknak indítja s az első részben néhol szellemesen gúnyolja ki az új gazdag, nagyzó polgári familiát. Különösen a feleséget, aki leányát legalábbis grófhhoz akarja férjhezadni. Később áttér a bohózat, majd a burleszk stílusra, de így sem tudja elfogadhatóvá tenni a lehetetlen helyzeteket. Azok a jelenetek, amelyekben a parádés kocsist frakkba öltöztetik s grófként viszik az estélyre, hogy az úrhatnám családot megszegy-nyítsék — egyenesen kínosan hatnak. A filmvásznon nem bírja el, amit annak idején a Moszkvában élő emigráns Gábor Andor dalszövegeivel fűszerezett Bakonyi—Szirmai operettben az akkori közönség elfogadott. Jávor Pál, Tolnay Klári, Mály Gerő, Vaszary Piri, Turay Ida népszerűsége sem mentheti ezt a filmet, amelyből az a tanulság vonható le, hogy az előzetes cen-zurának a jövőben szigorúbban kell az elébe kerülő filmtémákat elbírálnia.

Kállay István

utatott
b pon-
er hat

elkerkelt
ágaik-
örténel
egyik
s meg-
orában
kiszvá-
agyni,
békés
értéke
nyílik
rámai
talott.
pon-

és a
ában.
ancia
ü kis
eséje
meg-
asztán
a süt
lnak,
hasan
nden
berri.
en a
etlen

tani.
örté-
okos
osan
esen
éget,
zati,
etlen
ltöz-
gye-
nak
ezett
Pál,
ent-
cen-
nia.
tván

v. Gozmány
György és
Kelemen Éva

TILOS A SZERELEM

A Hunnia vígjátéka. Szövegét Zsigray Julianna írta, rendezte Kalmár László. Két főszerepét, a szerelmes fogásziút és a négy nagynéni bájos unokahúgát v. Gozmány György és Kelemen Éva játssza. Mellettük Vaszary Piri, Somogyi Nusi, Egyed Lenke, Maklár Zoltán, Pethes Sándor és Halmay Tibor gondoskodnak a közönség mulattatásáról. Az Urániában és a Corvinban kerül bemutatásra.

Maklár
Zoltán

A négy
nagynéni

A dicsőségesen harcoló 2. hadsereg megérkezett a szovjetfrontról :

Kállay Miklós miniszterelnök meglátó beszéddel fogadja vitéz Jány Gusztáv vezéredest, a 2. hadsereg főparancsnokát

Vitéz Jány Gusztáv meleg szavakkal köszöni meg a fogadtatást és a szeretetet, amivel a kiinn harcoló honvédekét kísérték (Kozák felv.)

A pécsi Nemzeti Színház idei utolsó plakátján a volt színházigazgató, rétalapi Hlatky László a következő sorokkal búcsúzik a közönségtől: „Kedves Közönség! Most, midőn sikerdús szezonom után búcsút mondok Önöknek, kedves kötelességemnek tartom megköszönni azt a tüntető támogatást, melyben társulatomat részesítették. Ez a támogatás élő bizonyítéka annak, hogy becsületes magyar kulturmunkát szolgáltunk s ez bárki elismerésénél többet ér nekem. Kérem, tartsanak meg szeretetükben, mint ahogy én sem fogom elfelejteni soha a pécsi közönséget. A viszontlátásra!”

Mint ismeretes, a volt pécsi színházigazgatót nem jelölte jövőre a város színházi bizottsága.

Németh Antalné, Peéry Piroska átminősítette magát a Színészkamara rendezői csoportjába. Állítólag őt szemelték ki a pécsi Nemzeti Színház vezetésére is.

Flessler Irént eljegyezte Soltesz Nagy Mihály, a Royal Átevészi Színház népszerű titkára (Forrai felv.)

A Zeneművészeti Főiskolán tett ház volt a „Daloló Fiatalság” estjén. A mindvégig kitűnő műsorból a legnagyobb tapsot Bak Lajos két legújabb szerzeménye kapta, melyet Füzessy Minnie meleg álértéssel adott elő.

Pataky Kálmán nagy sikerrel vendégszerepelt a pécsi Nemzeti Színházban: a „Sevillai borbély” főszerepét énekelte. Kivüle Mányoki Livia, Dálnoky Viktor dr., Csóka Ervin, Fehérpataky Ervin és Abrányi Emil vendégszere-

pelt az előadáson. Az elmúlt héten Fejes Teri is a pécsiek vendége volt. Ő a „Patyolat-kissasszony” főszerepében hőditotta meg a pécsi közönséget.

A vasárnap esti Katonadalal-esten a közönség különösképpen Nagykovácsi Ilonát ünne- pelt, aki a Márikám első előadása óta igen sok szép magyar katonadallal ajándékozta meg a magyar közönséget. A művész nő állandó zongorakísérője, a kitűnő karnagy és zeneszerző, Polyár Tibor azonban nem lehetett részese a sikernek, mert jelenleg hazafiúi kötelességét teljesíti.

A jövővi színházigazgatói engedélyeket már a polgármester is jóváhagyta. A színházak vezetésében nincs változás, tehát maradnak a helyükön az igazgatók. Így Bublik Árpád, aki Bertinből jött haza, hogy valamelyik színház igazgatását megszerezze, kénytelen más foglalatosság után nézni. Értesülésünk szerint a filmszakmában helyezkedik el mint rendező.

Érdekes cikkek, tanulmányok, versek és kritikák sorakoznak a legújabb „Pásztorláz”-ben. Különösen figyelemreméltó Tavasz Sándor bírálatja Böhm Károly „Az esztétikai érték tana” című művéről. Heszke Béla Papini fordítása, Bartók János beszélgetése Kodály Zoltánnal és Enz Géza műtörténeti cikke Altörja műemlékeiről.

Erdélyi Istvánt, az ismert filmgyártót motorerékpárszereléséltelenség érte. Most már a gyógyulás útján van és a kórházi ágyról intézi hivatalos ügyeit (Mérei felv.)

A KULISSZA MÖGÖTT

Az Erzsébetvárosi Színházban nagy siker a „Szép élet a katonacélet” című honvédparádé.

Pintér Imre
Signum Laudist kapott

Vitéz nagyboceni Nagy Vilmos honvédelmi miniszter megnyitja a Haditudósító Kiállítást

Zách János és Almásy Judit, a debreceni Hamlet-előadás két főszereplője (Aszmann felv.)

A Vígyszínház Pirandello „Hat szerep keres egy szerzőt” című darabját újította fel. A darab tizen-nyole évvel ezelőtt már szerepelt a Vígyszínház műsorán.

Kosztolányi Broniszláv Győrösti vendégszerepelt

Primadonnaavatás a Színészegyesületi Iskola vizsgaelőadásán

Lehár Ferenc világhírű „Víg özvegy”-ben vizsgáltak a Színészegyesületi Iskola operett-tanszakos növendékei. A színes, mozgalmas előadásnak a primadonna, Lángi Emmi volt a legkellemesebb meglepetése. Üde, szép hangjának finomsága, hajlékonysága, tiszta ereje kész operettprimadonnát mutatott a közönségnek az előadásban; s szép hangjával szerenésesen találkozhat az ösztönös színjátszó képessége is. Valószínűnek tartjuk, hogy a vidéki színházak versengeni fognak érte s biztosak vagyunk abban, hogy találkoznunk fogunk vele egy-kétszer Budapesten is.

Partnere, a szeles, rokon-szenves fiatal, v. Gozmán György megérdemelten aratott sikert a Fővárosi Operettszínházban; lendületes jövedve, vérbeli bonviván egyénisége nagy jövőt ígér ennek a temperamentumos operett-leventének. Jól mulattunk Orbók Endre kitűnő maszkján, Kun Tibor megnyerő fiatal tehetség s szép hangja is van. Szabó Ibolya, Forgách Kálmán, Magyar Gábor és a többiek egyformán megérdemelték a közönség tapsait. Az ügyesen pergő előadás Széll József igazgatónak és segédrendezőjének, Fellegi Tamásnak érdeme. Gy. L.

Lángi Emmi és v. Gozmán György

HÉTFŐ

május 10

BUDAPEST I.

- 5.40: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. 6.40: Ébresztő. Torna. 7.00: Hírek. Közlemények. Reggeli zene. 1. Lehár: Most kezdődik, induló (Folyamerök zenekara, vez. Ifj. Friesay Richard); 2. Bayer: Babatündér, keringő (szalonzene); 3. d'Elia: Győzelmes seregek, induló (romai pénzügyörök zenekara, vez. a szerző); 4. Egyed Miklós: Jóska válasza (Horváth László verse, Nagykovácsi Hanna); 5. Winkler: Ha szabadságon vagyok, induló (Schuricke-énekhármás); 6. Borchert: Gavott-intermezzo (Hans Busch zenekara); 7. Pécsi József: Vigyázz! Indulj! — népdalegyveleg (Boulanger-zenekar); 8. Maraziti: Bolero (Rabagliati); 9. Scott: Játék-trombita, foxtrott (Herth-hármas); 10. Kraul Antal: Recece induló (Mária Terézia 1. honvédegyezred zenekara, vez. Figedy Sándor); 11. Valento: Polka (Vallieri); 12. Lanner: Negélesen, keringő (bécsi Bohém-zenekar); 13. Fényes Szabolcs: Vén diófa — Tegye a szivére most a kis kezét (Szilágyi László verse, Weygand Tibor); 14. Jettel: Foxtrott (szaxofonszólo: a szerző); 15. Kubányi György: Sose kérdezd (Kalmár Pál); 16. a) Barta Henrik: Kaszinócsárdás; b) Süt a mama, népdal (Kiss Lajos cigányzenekara); 17. Zách Győző: Felvidéki induló (Mária Terézia 1. honvédegyezred zenekara, vez. Figedy Sándor). 10.00: Hírek. 10.15: Szekesvárosi Tűzoltózenekar. Vezényel Fördögh János. 1. Vasady Béla: Bólyni Akadémikus, induló; 2. Kéler Béla: Vigjátéknyitány; 3. Ziehrer: Bécsi polgárok, keringő; 4. Ruzinkó Nándor: Ípolyság bevonulási induló; 5. Mäder: Ismert mesterek egyvelege; 6. Czipula: Szívek és virágok, dal; 7. Rót István: Marosmenti induló. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 11.15: Zenekari művek. 1. Liszt: Mazeppa, szimfonikus költemény (Odeon-zenekar, vezényel Knappertsbusch); 2. Brahms: a) Fonódal; b) Asz dur keringő (szimfonikus-zenekar). 11.40: Idegenforgalom Aquincumban 2000 évvel ezelőtt. Irta Rév Sándor. Felolvasás. 12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz. 12.10: A Mária Terézia 1. honvédegyezred zenekara. Vezényel Seregi Artúr. 1. Zách

Győző: Király Jenő, induló; 2. Thomas: Raymond-nyitány; 3. Zoltai Zoltán: Hangversenykeringő; 4. Kiss-Angyal Ernő: Aratáskor; 5. Müller Károly: Magyar rapszódia; 6. Huszka: Aranyvirág, részletek. Közben

- 12.40: Hírek. 1.20: Időjelzés, vízállásjelentés. 1.30: Honvédelink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. 2.00: Weidinger Ede szalonzene-kara. 2.30: Hírek. 3.00: Délutáni muzsika. 1. Brahms: VI. magyar tánc (szimfonikus zenekar); 2. Muszorgszkij: Bolhadal (Szabó Miklós ford., Kórh Endre); 3. Delibes: Dal Susonhoz (Claudia Muzio); 4. Liszt: XI. rapszódia (Alexander Borovszky); 5. Massenet: Eklégia (Georges Thill); 6. Kodály: Mátrai képek, népdalsorozat (Vakok Homéros énekkara, vez. Schnitzl Gusztáv); 7. Bizet: Carmen, közzene a III. felvétel (szimfonikus-zenekar); 8. Tosti: Mattinata (Dusolina Giannini); 9. Boelmann: Menüett a Gotikus szvitből (orgona: Edouard Commette); 10. Barrera: Granadinas, dal (Tito Schipa); 11. Grieg: a) Szerettek; b) Madárka (Gézy Barnabás zenekara); 12. Nem mégyek el hozzád, ungmegyei ruszin népdal (az ungyari liceum és tanítóképzőintézet énekkara, vez. Hladonik István); 13. Richard Strauss: Keringő az Intermezzo c. operából (berlini állami opera zenekara, vez. Hans Knappertsbusch). Közben

- 3.30: Svájei emlékek a magyar multhan. Dezsényi Béla dr. előadása. 4.20: Német, román, szlovák és ruszlia híradás. 4.45: Időjelzés, hírek. 5.00: Ahol gyermek voltam. A kanyargó Körös mentén. Irta Szabó Pál. Felolvasás. 5.20: Farkas Jóska cigányzenekara muzsikál. 5.50: A léptánadások eredményessége. A honvédelmi minisztérium Légoltalmi Csoportfőnökségének közleménye. 6.10: Melles Béla-zenekar. Cirkuszban. 1. Rust: Jón a cirkusz; 2. Noack: Paprika Janesi; 3. Beck Ferenc: Mackó Bábaországban; 4. Lineke: A kis lovas; 5. Armandola: A cirkuszban, szvit; 6. Pierné: Ólomkatonák; 7. Blankenburg: Gladiátorok, induló. 6.50: Hírek. 7.00: Ófelsége a gyermek. A magyar rádió ünnepi műsora a Nemzeti Gyermekekhet alkalmból. 8.00: A répi Balkán. I. rész: Bolgárok útja a Balkáura.

Váczy Péter dr. egyetemi tanár előadása. Felolvasás. 8.20: A mi vendégeink. Az Operaház zenekarát vezényli Fritz Zaun. Magyar-német művészesere. 1. Beethoven: VII. szimfónia; 2. Sibelius: Karelia, szvit; 3. Adolf Schlemm: Passacaglia. 9.40: Hírek. 10.10: Táncezene. 11.00: Szalónötös. 11.45: Hírek.

RÖVIDHULLÁM 32.88 méteren Adás reggel 10.00-től éjfélig.

BUDAPEST II. 288.5 m

- 5—6.50: Kassa műsora. 7.00: Német nyelvtanítás. Tartja Szentgyörgyi Ede dr. 7.30: A kolozsvári m. kir. állami Tanító- és Tanítónőképző Intézet énekkara. Vezényel Nagy István. 1. Kodály: a) 121. zsoltár (bemutató); b) Balassa Bálint elfelejtett éneke (Gazdag Erzi verse); 2. Bartók: Bolonygás; 3. Kodály: Csere-miz népdalfeldolgozások: a) A szegény sorsa; b) Eltévedt; c) Bánat (Devecseri Gábor verse); d) Ifjúság, vidámság (Raics István fordítása); 4. Veress Sándor népdalfeldolgozása: Kárpátokon innen és túl. 7.55: Legkedvesebb német költemén. Szabó Lőrinc beszél német műfordításairól. A verseket elmondja Gáborjámi Szabó Klára. 8.30—9.00: Jutero: Szvit (radiózenekar, vez. Bertha István).

KASSA

- 5.40: Budapest I. műsora. 9.00: I. Szórakoztató hangszerszólok. II. Táncezene. 10.00: Budapest I. műsora. 11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés. 12.00: Déli harangszó, Rákóczi fohása és himnusz. 12.10: Budapest I. műsora. 1.30: Mesél a viág. — Mitől olyan hosszú a zsiráf nyaka? 3.40: Balogh Jóska cigányzenekara muzsikál. 4.05: Brahms: Magyar táncok. Hanglemmez. 4.20: Hírek Budapest I.-ről. 5.00: Kertész Lajos énekel. 5.25: Bartók Béla: a-moll' vonósnégyes (Pro Arte vonós-négyes) Hanglemmez. 6.00: A magyar művészetpolitika útjai. Vitéz dr. Halász Akadár előadása a kassai iparművészeti kultúrnapok alkalmából. 6.15: A Bohém-tánzenekar játsszik. 6.50—végig: Budapest I. műsora.

RÖVIDHULLÁM EGÉSZ HÉTEN Reggel 10.00-től éjfélig. 32.88 méteren.

Delibáb

K E D D

május 11

BUDAPEST I.

5.40: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálatára.

6.40: Ébresztő. Torna. 7.00: Hírek. Közlemények. Reggeli zene. 1. Paulwetter: Eljen a haza, induló (Kurmárk fúvószenekara); 2. Beltrami: Reggeli dal, keringő (Leon d'Oro zenekara); 3. Glöbov: Bulgár induló (királyi gárda zenekara, vezényel Bozsinov); 4. Huszka Mária főhadnagy — Szabad remélnem (Szilágyi László verse, Kély Anna és Solthry György); 5. Johann Strauss: A cigánybaró, keringő (berlini állami opera zenekara); 6. Kiss-Angyal Ernő: A rózsám de csinos (Rác Vali); 7. Morvai Károly: Valamikor neked vittem (Szigeti József verse, László Imre); 8. Szaucesk István: Hull az eső, nagy a sár (Magyarúdy Jenő verse, Orbán Sándor); 9. Barsvári József: Levente-élet, induló (Legierők fúvószenekara, vez. Dorozslai Károly); 10. Lama: Tici-ti tici-ta, dal (Rosetta Ferlito); 11. Kochmann: Derús napok, közzene (Dobriadt zongoragyűjtése); 12. Niel: Város szépe, induló (Heynégyes); 13. Cortini: Tornerai, keringő (Maria Luisa dell Amore); 14. Tafarella: Bókók (Tafarella zenekara); 15. Daloló honvédek: a) Erdő, erdő, sűrű, sötét erdő; b) Új a eszímám, katonanóták (MÁV Magyarország férfikara, vez. Rajter Lajos); 16. a) Édesanyám, ha bejössz Egerbe; b) Októbernek elsején; c) Harminckettes baka vagyok én (Magyar Imre cigányzenekara); 17. Tóth Imre: Nemzeti lobogó, induló (József nádor 2. honvédszolgálat zenekara, vez. Seregi Artúr).

10.00: Hírek.

10.15: Szórakoztató zene. 1. Auber: Ercparipa, nyitány (rádiózenekar); 2. Brahms: Magyar táncok (2., 3. és 8. szám, rádiózenekar); 3. Kodály: Hány János — a) Tiszán innen; b) Közzene (rádiózenekar); 4. a) gróf Andrássy Tivadár: Krasznahorka büszke vára; b) Balogh Adám notája; c) Csinomi Palkó (Koréh Endre); 5. Losonezy Dezső: Mozi-mozsák, szvit (rádiózenekar); 6. Pécsi József: Fatime szerelmi dala (rádiózenekar); 7. Nagy Frigyes: Tiroli tánc (rádiózenekar).

11.10: Vízjelzőszolgálat.

11.15: Pusztai Sándor énekel. Zongoran kísér Földes László.

11.40: Divattudósítás.

12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.

12.10: Húiczky László szalonzenekara.

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, vízállásjelentes.

1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálatára.

2.00: Magyar nóták. Bálint Zoltán énekel, kíséri Sári Elemér cigányzenekara; Balázs Árpád: Gyere velem akaclombos falumba; Rátkay László: Azért csillag, hogy ragyogjon; Népdal: De szeretnék hajnaleszillag lenni; Murgács Kálmán: Tükros piros szív (agyagfalvi Hegyi verse); Réten, réten; Vadkörtefa, népdalok.

2.30: Hírek.

3.00: A Folyamterők fúvószenekara. Vezényel ifj. Fricsay Richárd. 1. Szomor László: Folyamandár-induló; 2. Széperdösi Béla: Magyar hadsereg; 3. Profant István: Honvéd járőr; 4. vitéz Major István: Szent László himnusz; 5. Putz Jenő: Otrantó, induló; 6. Dorozslai Károly: Szent István-induló; 7. Újvári József: A levegő hősei; 8. Dévényi Jenő: Magyar jövő; 9. Fricsay Richárd: Magyar vér, induló.

3.30: Gyermekdelután. A kétfejd hal. Irta Márkus Dezső. Előadják a gyermekszereplők. Harsányi Gizi vezetésével.

4.00: Herrer Pál harmonikaegyüttese játszik.

4.20: Német, román, szlovák és ruszin híradás.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Mária havában. 1. Kodály: Ave Maria (a Koronázó főtemplom kara, vez. Várhelyi Antal); 2. Eisvogel: Ave Regina (Farkas Ilonka).

5.10: Sikerek és események. Juhász István, a Gamma vezérigazgatójának előadása a Magyar Feltalálók Országos Szövetsége előadásorozatában.

5.25: Rádiózenekar. Vezényel Vincze Ottó. Közreműködik Zsögön Lenke és Csongor István (ének). 1. Rossini: A tolvaj szarka, nyitány; 2. Erkel: Bánk bán, borsdal (Csongor); 3. Puccini: Tosca — Tosca imája (Zsögön); 4. Lowe: Az óra (Csongor); 5. Saint-Saens: Aragoniai Jota; 6. Gounod: Tavasz dal (Zsögön); 7. Tosti: Marechiaro (Csongor); 8. Lehár: Szép a világ, dal (Zsögön); 9. Kaesöh: Egy rózsaszál (Csongor); 10. Huszka: Mária főhadnagy — Én mátol kezdve (Zsögön).

6.15: Magyar nők a munka frontján. A közvetítést vezeti Budinszky Sándor.

6.50: Hírek.

7.00: Aranytulipán. Közvetítés a Vidám Színházról. Magyar zenés mesejáték három felvo-

násban. Irta vitéz Vadady Albert. Zenéjét szerezte Fehér István dr. Rendezte Szüle Mihály. Vezényli Csanak Béla. Személyek: Mesemondó — Németh Thyra; XVI. Tulipánus — Ujváry Lajos; Kacafantós — Bihary Nándor; Bakafantós — Somkuti Dezső; Zsófi — Fábry Éva; Gábor — vitéz Hajmássy Lajos; Kati — Feleki Sári; Asszonyosság — Keresztlessy Mária; Biro — Bánhidly László; Bironé — Hollós Melitta; Julis — Rédey Sári; Béni — Kovács Károly; Kisbíró — Szalay Gyula.

9.40: Hírek.

10.10: Magyar nóták.

11.00: Táncezene.

11.45: Hírek.

RÖVIDHULLÁM 32.33 méterre.

Adás reggel 10.00-tól éjfélig.

BUDAPEST II., 238,5 m

4.00: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.

4.30: Az Operaház előadásának ismertetése.

4.35: Az Operaház előadásának közvetítése dr. Julius Pöltzer kamaranékes vendégfelléptével. Istenek alkonya. Zenedráma egy előjátékban és három felvonásban. Szövegét és zenéjét szerezte Wagner. Fordította Lányi Viktor. Vezényli Falloni Sergio. Személyek: Siegfried — Julius Pöltzer; Gunther — Jámbor László; Hagen — Koréh Endre; Alberich — Maleczky Oszkár; Brünnhilde — Némethy Ella; Gutrune — Szilvássy Margit; Woglinde — Orosz Júlia; Wellgunde rajnai sellők — Gere Lola; Flosshilde — Budanovics Mária; Waltarante — Tutsek Piroška; Nornák — Dósa Mária, Kováts Jolán és Pluhár Melitta; Vitézek — Szomolányi János, Hollay Béla; Mally Győző, Oláh Ferenc és Lakatos Sándor.

KASSA

5.40: Budapest I. műsora.

9.00: I. Operakettősök. II. Szórakoztató számok.

10.00: Budapest I. műsora.

11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó, Rákóczi fohásza és himnusz.

12.10: Budapest I. műsora.

3.30: A 21. honvédszolgálat zenekara játszik, vezényel Hadányi Antal.

4.20: Hírek Budapest I.-ről.

5.00: Ruszin hallgatónak: I. „Népművészet.“ Ruszin kézimunkák. Dudás Olga előadása.

II. Szeptember 10. ruszin népdalokat játszik harmonikán.

5.30: Mozatkok a Bükkről. Sáfán István előadása.

5.55: Kivánságlemezek.

6.50—végig: Budapest I. műsora.

SZERDA

május 12

5.40: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

6.40: Ébresztő. Torna. **7.00:** Hírek. Közlemények. Reggeli zene. 1. Vitéz Náray Antal: Előre, induló (Ludovika Akadémia énekara és a Folyam-erők zenekara, vez. ifj. Fricsey Richárd); 2. Kramer: Keringő (Kramer és szolistái); 3. a) Sej édesanyám eressen el a hába; b) Áll a malom áll a vitorlája; c) Kicsi még a mi lányunk; d) Még azt mondják kicsike babám (Oláh Kálmán cigányzenekara); 4. Leonhardt: Jenő herceg, induló (katonazenekar, vez. Gresch); 5. Bucalossi: A szécske tánca (Palladium-zenekar); 6. Buday Dénes: Várlak (Babay József verse, Karády Katalin); 7. Gádiuli: Karakter polka (di Corato-zenekar); 8. a) Szól a kakas már; b) Ellopták szívetem (Cselényi József); 9. Striczl József: Katonánóták, induló (Mária Terézia 1. honvédegylet zenekara, vez. Figedy Sándor); 10. Rust: Modern Kelet (Walter Fenske zenekara); 11. Denza: Funiculi funicula (Giuseppe Moretti); 12. Ziehrer: Bál az udvarnál, keringő (bécsi Bohem-zenekar); 13. Mostanzo: Pasodoble (Carmen Corloba); 14. Fahrbach: Búcsúinduló (Mária Terézia 1. honvédegylet zenekara, vez. Figedy Sándor); 15. Bochmann: Csak neked, dalkeringő (Ilse Werner); 16. Kapplusch: Confetti, foxtrott (Hans Bund zenekara); 17. Sussai: Szerelmen-dalok (Fernando Orlandis); 18. Maxa: Magyar induló (Hunyadi János 9. honvédegylet zenekara, vez. Fricsey Ferenc).

10.00: Hírek.

10.15: Zenekari művek. 1. Gilea: Adriane Lecouvreur, közzene (milánói Scala zenekara, vez. Ghione); 2. Respighi: Tétel a Teste Romana c. szvitből (torinói rádió zenekara, vez. Ferrero); 3. Alfvén: Elégia a II. Gusztáv Adolf szvitből (stockholmi hangversenyegyesület zenekara, vez. Grevillius); 4. Buechi: Scherzo (EIAR kamarazenekar, vez. Petralia); 5. Pizzetti: Két tétel a La Pisanella c. szvitből (EIAR szimfonikus zenekar, vez. Ferrero); 6. Malipiero: Két tétel az Impressioni dal vero c. szvitből (EIAR szimfonikus zenekar, vez. Parodi); 7. Richard Strauss: Don Juan, szimfonikus költemény (szimfonikus zenekar).

11.10: Vízjelzőszolgálat.

11.15: Simonyiné Groh Klára hegedül. Zongorán kísér Szirányi János. 1. Wagner: Al-bumlap; 2. Schubert: Bölcső-dal; 3. Kubelík: Szerenáda; 4. Zsolt Nándor: Őszi levelek; 5. a) Beethoven—Burmester: Menüett; b) Hummel—Burmester: Keringő.

11.40: A szent tűz. Bartóky József elbeszélése. Felolvasás.

12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.

12.10: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.

1.30: Honvédelnk üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: Szórakoztató zene. 1. Pongrácz Géza: Verbunkos szvit (rádiózenekar); 2. Erdélyi népdalok (Koréh Endre); 3. Künneke: Keringő (rádiózenekar).

2.30: Hírek.

3.00: A Budapest honvédör-zászlónlj zenekara. Vezényel Pongrácz Géza. 1. Wagner: Rienzi, harci induló; 2. Mül-öcker: Szegény Jonathán, nyitány; 3. Dvorzsák: Keringő; 4. Volkmann: a) A lovag; b) Hársfák alatt; 5. Márk Béla: Székely ballada; 6. Rossini: Tell Vilmos, balettzene; 7. Pongrácz Géza: Magyar rapszódia; 8. Künneke: Intermezzo.

Közben

3.30: Testnevelés és nemzetvé-delem. Misángyi Ottó, a Test-nevelési Főiskola igazgatójának időszerű sportelőadása.

4.20: Német, román, szlovák és rusz híradás.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Magyar nóták. Bartha Erzsébet és Kalmár Pál énekel, kísér Gáspár Lajos cigányzenekara. Bartha számai: Vá-rady Hona: Miért találkoztunk (Czere Horváth verse); Szé-kács Aladár: Tejben fürdik az én rózsám (Pósa Lajos verse); Népdal: Sűrű csillag ritkán ragyog; Teghze-Gerber Miklós: Ablakomra ráborult az orgonafa (Borsos Miklós verse); Népdalok: Nincsen anyai tenger csillag; Sej, haj, ne feküdj a szénaboglya tövébe. Kalmár számai. Hevesi József—Szondy István: Galamb száll a Hortobágyon; Dankó Pista: Három sósperec (Pósa verse); vitéz Kókay István—Murgács Kálmán: Hiányzik valaki; Dóczy József: Két gyászol a fecskepadár; Népdal: Házunk előtt, kedves édesanyám; Szausek István—Szécsényi Mária: Amikor már nem leszek; Sándor Jenő: Vadvirágos erdő szélén.

5.40: Magyar tudós a háború-ban. Szentgyörgyi Albert dr. egyetemi tanár előadása.

6.00: Honvédműsor.

6.50: Hírek.

7.00: Miből lesz a ballerina. Zenés helyszíni közvetítés az Operaház balettkolájából.

8.00: Se szó, se beszéd — mu-zsika. Hanglemek.

9.00: A beszélő rigó. Vitéz Szarka Géza elbeszélése.

9.20: Ticharich Zdenka zongorázik. I. J. S. Bach: a) Jézus a Béke fejedelme (Du Friedefurst, Herr Jesu' Christ); b) Hozzad kiáltok, Uram (Ich ruf zu Dir, Herr); c) Jöjj, Mindenható Teremtő, korálelőjátékok (Komm Gott Schöpfer); 2. Mozart: A-dur változatok.

9.40: Hírek.

10.15: Rádiózenekar. 1. Lo-sonczy Dezső: Kis nyitány; 2. Fucsik: Téli viharok, ke-ringő; 3. Székely—Bertha: Magyar rapszódia; 4. Johann Strauss: Cigánybáró, egyveleg; 5. Bachmann: Tánccjelnet; 6. Riedl: Spanyol ünnep; 7. Ernst Fischer: Linzi torta, keringő.

11.10: Filmdalok.

11.45: Hírek.

RÖVIDHULLÁM 32.06 méteren
Adás reggel 10.00-tól éjfélig.

BUDAPEST II. 288,5 m

5—6.50: Olasz nyelvoktatás. Tartja Gallerani Bonaventura.

7.15: A Hubay Társaság ünnepi estjének közvetítése a pesti Vigadó nagyterméből. Közre-működik a Székesfővárosi Zene-ka-r és az Operaház egyes- és gyermekkara. Vezényel Paul Weissbach. 1. Bach—Hubay: Chaconne (vonószekara); 2. Hubay: Vita nuova, szim-fónia. A magánzólamokat éneklő Báthy Anna, Durigó Ilona, Basilides Mária és Rös-ler Endre. Orgonál Zalanfy Aladár.

KASSA

5.40: Budapest I. műsora.

9.00: I. Olasz énekesek lemezei. II. Tánzene.

10.00: Budapest I. műsora.

11.30: Magyar és szlovák híradás. Műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó. Rákóczi fohásza és himnusz.

12.10: Budapest I. műsora.

3.30: Olajjal fényezett szép ka-tonaladám... Hodinka László elbeszélő költeménye. Elmondja Mester Tibor.

3.40: A Hevessy-jazzgyűltés játszik.

4.20: Hírek Budapest I.-ről.

5.00: Szlovák hallgatóknak. I. Május. Novella. Ireta Szrien Péter. II. Szlovák szórakoztató zene.

5.45: A cigány az adomában. Semetkay József előadása. Közreműködik Marossy Lajos.

6.10: A Kassai Szalonzenekar műsora.

6.50—végig: Budapest I. műsora.

Déliab

CSÜTÖRTÖK

május 13

BUDAPEST I.

- 5.40: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.30: Ébresztő. Torna. 7.00: Hírek. Közlemények. Reggeli zene. 1. Müller József: Jász-
kun-induló (Hunyadi János 9. honvédegyalozred zenekara, vez. Fricsey Ferenc); 2. Rossas: A hullámokon, keringő (szimfonikus zenekar és orgona, vez. Schleger); 3. Cirenei: Hűség, induló (olasz katonazenekar, vez. a szerző); 4. Czernik: Ki tudja, tarantella (Érna Sack); 5. Culotta: Keringő (ELAR kamarazenekar, vez. Petralia); 6. Schütz: Dal a szőzharmonikáról (Heyn-
eknényes); 7. Losonczi Dezső: Régi ócska szó; (Vaszary János verse, Kelly Anna); 8. Erdélyi Mihály: Fenyő, fenyő, jaj de magas fenyő (rend-
őrzzenekar, vez. Szöllösi Ferenc); 9. Kubányi György: Minek nézzek fel a magos egrekre? (Kubányi György); 10. a) Alacsony ház füstös kémény; b) Az olyan legényért (Orbán Sándor); 11. a) Aki a babáját igazán szereti; b) Kilyukadt a kötöm; c) Megy a gőzös (Kiss Lajos cigányzenekara); 12. Komzak: Roham galopp (Wintergarten zenekara); 13. de Sica: Dalkeringő (Vittoria de Sica); 14. Riuszinkó Nándor: Ipoly-
sági bevonulási induló (Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara, vez. Pignedy Sándor); 15. Schipa: Szerenád (Tito Schipa); 16. Mengoli: Fox-
troff (Lescano énekhármás); 17. Josef Strauss: Asszony-
szív, polkanazurka (zenekar); 18. Miklós Imre: Magyar föld-
dön, induló (Pátria férfiak és a Légierők fúvószenekara, vez. Dorozslai Károly).
- 10.00: Hírek.
- 10.15: Sovinszky László szalon-
zenekara.
- 11.10: Vízjelzőszolgálat.
- 11.15: Leopold Mozart: D-dur divertimento (berlini városi ope-
ra zenekara, vez. Gmeindl).
- 11.40: Külföldi híradó. Felolva-
sás.
- 12.00: Harangszó. Fohász. Him-
nusz.
- 12.10: Rendőrzzenekar. Vezényel
Bánfalvi Beck Miklós.
Közben
- 12.40: Hírek.
- 1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
- 1.30: Honvédeink üzennek.
A Vöröskereszt bajtársi rádió-
szolgálat.
- 2.00: Vidák József cigányzene-
kara muzsikál.
- 2.30: Hírek.
- 3.00: Rádiózenekar.

- 4.00: Egészségvédelem az isko-
lában. Batka István dr. elő-
adása. Közművelődési előadás-
sorozat.
- 4.20: Német, román, szlovák
és orosz híradás.
- 4.45: Időjelzés, hírek.
- 5.00: Szomolányi János ka-
tonanótákat énekel, kíséri Hor-
váth János cigányzenekara.
A jó lovaskatonának; Nyiregy-
házi kaszárnya; A könyvai
bíró háza; El kell menni ka-
tonának; Százados úr sej, haj;
Egyes honvédrádiósoknak niu-
csen párja; Dötsch Zoltán;
Katonadal (Szabó Miklós ver-
se); Járósy Jenő: Előre;
Hadnagy úrnak; El kell menni
Horthy-huszárnak.
- 5.20: A világlrodalom gyön-
gyei. A táncmester leányai. A
hasonmás. Goethe elbeszélései.
Felolvasás.
- 5.50: Verdi: A végzet hatalma,
nyitány (ELAR szimfonikus-
zenekar, vez. Marinuzzi).
- 6.00: Baromfitenyésztési idő-
szerű tanácsadó. Báldy Bálint
m. kir. gazdasági felügyelő
előadása. A földművelésügyi
minisztérium rádióelőadásoro-
zata.
- 6.25: Berzsenyi László dr. és
Villax István dr. magyar nótá-
kat zongorázzik.
- 6.40: A papiroshulladék a há-
borús anyaggazdálkodásban.
Ferdinánd Géza miniszteri
műszaki tanácsos előadása.
- 6.50: Hírek.
- 7.00: Szabó Quittner Géza tánc-
zenekara játszik.
- 7.40: A Gyurkovics-lányok.
Vigjáték négy felvonásban.
Irta Herczeg Ferenc. Rendező
Kiszely Gyula. Személyek:
Gyurkovicsné — Vizvári Ma-
riska; Katinka — Ághi Erzszi;
Sári — Eszenyi Olga; Ella —
Kéry Panni; Mici — Somogyi
Erzsi; Liza — Halasi Marika;
Terka — Rajcsányi Adrienne;
Klári — Kovács Kató; Rad-
ványi ezredes — Lehotay Árpád;
Radványi Gida — Ma-
lány Antal; Horkay Feri —
Jávör Pál; Sándorffy — Sza-
kát Miklós; Kemény Tóni —
Ujlaky László; Semessey —
Bazsaj Lajos; Jankó — Pász-
tor János; Cigányprimás —
Szóke Lajos.
- 9.40: Hírek.
- 10.10: Szórakoztató zene. 1.
Rajter Lajos: Verbunkos szvit
(rádiózenekar); 2. Kodály:
Kit kéne elvennei (nagykőrosi
ref. tanítóképző intézet ének-
kara, vez. Márton Barna);
3. Lehár: Zenei emlékek, egy-
veleg (rádiózenekar).
- 10.50: Magyar nóták. 1. Ba-
láz Árpád: Fa leszek (Petőfi
verse, László Imre); 2. Kiss-
Angyal Ernő: Jaj, de szép
kék szeme van (Mindszenti
István); 3. a) viléz-Kókay
István: Ha énnékem fészken
volna; b) Ságody: Nagy vá-
rosban (Kubányi György);
4. a) Csizmadia Imre: Peng
a kasza (Rakk István verse);

- b) Neviszky Gyula: Köves
úton (Vályi Nagy Géza verse,
Orbán Sándor); 5. Tolnay
Klári parasztnótákat énekel;
6. Morvay Károly: Kaptam
egy levelet (Szűcs verse, Lon-
tay Rajner László); 7. Mó-
czár Gyula: Hazudik a mu-
zsiszászó (Kalmár Pál); 8.
Cserba-Szántó: Volt-e már
szivedben (Orbán Sándor);
9. a) Sándor Jenő: Horthy
Miklós katonája vagyok; b)
Huber Gyula: Csárdás (Rá-
day László); 10. Cselényiné:
Életemet elkerülte (Szondy
István verse, Cselényi József);
11. a) Szerdahelyi János: Sze-
met vetett rám egy legény
(Imre verse); b) Szerdahelyi-
Marcali: Répa, répa (Nagy
Izabella); 12. Kalmár Tibor:
Ugy nézek rád (Kalmár Pál);
13. Buday Dénes: Volt egy-
szer egy régi tavasz (Szilgyi
László verse, László Imre);
14. a) Végigmentem az ormódi
temetőn; b) Elég széles a
bihari határ (Horváth József);
15. Szentirmay Elemér: Csak
egy kis lány van a világon
(Kalmár Pál); 16. Erőss Béla:
Hogyha lát majd nap-nap
után (Cselényi József); 17.
Darázs Miska: Érik a búza-
kalász; b) Szentirmay Elemér:
Vörös hort ittam az este;
c) Ejnye de jó lakodalom
(Hámory Imre).
- 11.45: Hírek.

RÖVIDHULLÁM 32.68 méteren
Adás reggel 10.00-151 éjjel.

BUDAPEST II. 208.5 m

- 5-6.50: Kassa műsora.
- 7.00: Franczia nyelvoktatás.
Tartja Makay Gusztáv.
- 7.30: A Székesfővárosi Zenekar.
Vezényel Hans Szvarovszki. 1.
Mozart: Varázsfuvola, nyi-
tány; 2. Schubert: IV. (Tra-
gikus) szimfónia; 3. Wagner:
Faust, nyitány; 4. Vaszy Vik-
tor: Űnnepi nyitány; 5. Liszt:
Tasso, szimfonikus költemény.

KASSA

- 5.40: Budapest I. műsora.
- 9.00: I. Balettzene. II. Magyar
nóták.
- 10.00: Budapest I. műsora.
- 11.40: Magyar és szlovák hír-
adás, műsorismertetés.
- 12.00: Déli harangszó, Rákóczi
fohásza és himnusz.
- 12.10: Budapest I. műsora.
- 4.00: Raics István zongorázzik.
Régi portugál zeneszerzők mű-
vei.
- 4.20: Budapest I. műsora.
- 5.00: Ruszin hallgatónak: I.
Baleczky Emil ruszin költők
verseiből ad elő. II. Dr. Simo-
nyiné Groh Klára ruszin nép-
dalokat hegedül.
- 5.30: A Szimfonieta szalonhatos
műsora.
- 6.00: A kender, érc és a fa ál-
ma. Salkaházi Sára elbeszélése.
- 6.25: Uher Zitta énekel.
- 6.50-végig: Budapest I. műsora.

Délibáb

PÉNTEK

május 14

BUDAPEST I.

- 5.40: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
 6.40: Ébresztő. Torna. 7.00: Hírek. Közlemények. Reggeli zene. 1. Borsai: Szamosmenti induló (3. számú Regnum Marianum cserkészcsapat fúvószenekara, vez. Keil Ernő); 2. Italos: Keringő (Olivieri zenekara); 3. Finn lovassági induló (katonazenekar, vez. Woitschach); 4. Lacombe: Tavaszi hajnali zene (szimfonikus-zenekar); 5. Bertini: Szenvedélyem, dal (Enzo de Muro Lomoto); 6. Shefter: Locomotiv, foxtrott (Shefter-zenekar); 7. Vollgraf: Dalkeringő (Rosita Serrano); 8. Hosmer: Kínai nászmenet (Willy Steiner-zenekar); 9. Teghze-Gerber Miklós: Szerettem valakit (Selymesi verse, Mindszenti István); 10. a) Andor Károly: Lent a fahégyen; b) Lengyel Miksa: Vajdának a szép leánya (Magyarai Imre cigányzenekara); 11. Fígedy Sándor: Nemes Szekeres Géza, induló (Mária Terézia 1. honvédgyalozred zenekara, vez. Pongrácz Géza); 12. a) Haragszók a vaci kapitány; b) Juleska ha kimegyen a piacra (Kalmár Pál); 13. Bazizza: Foxtrott (Babagyalúti és a Lescano énekkérmes); 14. Mario: Hódolati keringő (szalonzenekar); 15. Kötscher: Falusi zenészek, polka (harmonika; Joe Alek); 16. Daloló honvédek: a) Lassan kocsis; b) De szeretnek hajnalesillag lenni (MÁV Magyarok férfikara, vez. Rajter Lajos); 17. Pongrácz Géza: Előre honvédek, induló (Mária Terézia 1. honvédgyalozred zenekara, vez. a szerző).
 10.00: Hírek.
 10.15: A Budapest honvédőrszázadosi zenekara. Vezényel Pongrácz Géza. 1. Turay Mihály: Magyar honvédinduló; 2. Herold: Zampa, nyitány; 3. Bánfalvi Beck Miklós: Keringő a Bajtársak c. filmből; 4. Ábránd Verdi műveiből; 5. Sándor Jenő: Palotás és friss; 6. Bachó István: Honvéd táborban, magyar ábránd; 7. Kraul Antal: Magyar díszmenetinduló.
 11.10: Vízjelzőszolgálat.
 11.15: Dalművészletek. 1. Bellini: Norma, kettős a III. felvől (Rose Ponselle és Marlon Telva); 2. Ponchielli: Gioconda, ária a II. felvől (Antonio Melandri); 3. Berlioz: Faust elkárhozása, ária az V. felvől (Yvonne Gall).

- 11.40: A eseesemő lelkivilága. Keszler Tivadár dr. orvosi előadása. Felolvasás.
 12.00: Haragszó. Fohász. Himnusz.
 12.10: Szórakoztató zene. 1. Rixner: Bagatell, nyitány (rádiózenekar); 2. Rust: Kolibri, ábránd (rádiózenekar); 3. Ernst Fischer: Közzene (rádiózenekar); 4. Buttykay Ákos: Olivia hercegnő, kettős (Orosz Júlia és Udvardy Tibor és a Budapesti Kamarakórus); 5. Lavotta Rezső: Legenda (rádiózenekar); 6. Lehár: Hercegkisasszony, keringő (Koncert fúvószenekar, vez. Keil Ernő); 7. Hubay: Szerenád (hegedű: budaházi Fehér Miklós); 8. Stephandes Károly: Szerelmi keringő (rádiózenekar); 9. Vikár Béla: Menek a fonóba (a nagykörös ref. tanítóképzőintézet énekkara, vez. Márton Barna); 10. Hazai nóták (hangszerelte Hochstrasser Ferenc, koncert-fúvószenekar, vez. Keil Ernő).
 Közben
 12.40: Hírek.
 1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
 1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
 2.00: A Légierők fúvószenekara. Vezényel Dorozsai Károly. 1. Striezl József: Honvédkerületi induló; 2. Mascagni: Exotikus táncok; 3. Magyar népdalok, hangszerelte Dorozsai Károly; 4. Seregi Artúr: Szent István-induló.
 2.30: Hírek.
 3.05: Délutáni muzsika. Marx: Japán esődal (Luise Miller); 2. Paganini—Liszt: Vadászat (zongora: Carlo Zecchi); 3. Richard Strauss: Szerenád (Karl Schmitt-Walter); 4. Marloch: A svájci pásztor (fuvola: Hochstrasser Ferenc); 5. Ákom Lajos: Magyar szerenád (Kulinyi verse, Vox Humana énekkar, vez. Sümegh Miklós); 6. Berlioz: Faust elkárhozása — Presto és keringő (szimfonikus zenekar).
 3.30: Bábszínház. Közvetítés a Svábhegyi Iskolaszínházrumból. Előad Lakatos Emilia székesszabvárosi ovóné. Beszél Budinszky Sándor.
 3.55: Toronyi Aranka dalokat énekel, kíséri Horváth Jenő jazz-együttese.
 4.20: Német, román, szlovák és ruszin híradás.
 4.45: Időjelzés, hírek.
 5.00: Rádiózenekar. Vezényel Vincze Ottó. Közreműködik Petrass Margit és Reményi Sándor (ének).
 5.50: Sportközlemények.
 6.00: Német hallgatónak.
 6.20: Magyar ének — magyar lelek. Ádám Jenő, a Zeneművészeti Főiskola tanárának népdalfelőrája.
 6.50: Hírek.

- 7.00: Szórakoztató zene. Huszka: Erzsébet, nyitány; 2. Jensen: Duruzsoló szelbi (Marjay Erzsébet); 3. Mory: La Valliera — Lujza dala (Marjay). Előadja a rádiózenekar.
 7.15: Legkedvesebb verseim. Elmundja Sennyei Vera.
 7.30: Nagy mesterek — örök művek. 1. Weber: Euryanthe, nyitány (szimfonikus zenekar); 2. Schubert: B-dur hármas (zongora: Cortot, hegedű: Thibaud, gordonka: Casals); 3. Schumann: d-moll szimfónia (szimfonikus zenekar).
 8.40: Szép ember felesége. Ignác Rózsa elbeszélése.
 9.00: Részletek a Nagy kaland e. operettből. Az összekötőszöveget és a zenét szerezte Kiszely Gyula. Közreműködik Gere Lola, Medgyasszay Vilma, Orosz Vilma, Alszeghy Lajos, Laczó István, Maleczky Oszkár, Udvardy Tibor (ének). Képzongorán kísér Csanak Béla és Kiszely Gyula.
 9.40: Hírek.
 10.10: Melles Béla-zenekar.
 11.45: Hírek.

HÖVIDI HULLÁM 32.88 méteren Adás reggel 10.00-tól éjfélig.

BUDAPEST II., 288,5 m

- 4—6.50: Kassa műsora.
 7.05: Gyorsirótniolyam. Tartja Szlabey Géza.
 7.30: Táncezené.
 8.10: A Gironde bukása. Kerégyártó János elbeszélése.
 8.40—9.10: Csorba Dezső cigányzenekara muzsikál. Orbán Sándor énekel.

KASSA

- 5.40: Budapest I. műsora.
 9.00: I. Operettészletek. II. Táncezené.
 10.00: Budapest I. műsora.
 11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.
 12.00: Déli baragszó, Rákóczi fohász és himnusz.
 12.10: Budapest I. műsora.
 3.30: Szlovák hallgatónak: Falusi otthon. Oravszkák Mária csevegése.
 3.50: A Hangulatzenekar játszik.
 4.20: Hírek Budapest I.-ről.
 5.00: Masikáné Hemerka Mária zongorázik.
 5.25: Kiket adott a Felvidék a magyarságnak: Balassa Bálint. Dr. Kisbán Emil előadása.
 5.45: Wagner: Tannhäuser, nyitány. (amszterdami Concertgebouw zenekara, vezényel Mengelberg.) Hanglemez.
 6.00: Doby Julianna és Gécy Dömötör magyar nótákat énekel, Danyi Pali cigányzenekara muzsikál.
 6.50—végig: Budapest I. műsora.

Délitől

SZOMBAT

május 15

BUDAPEST I.

- 5.40: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálatára.
- 6.40: Ébresztő. Torna. 7.00: Hírek. Közlemények. Reggeli zene. 1. Adorján Sándor: Nagymagyarországot, induló (József nádor 2. honvédelmi ezred zenekara, vez. Seregi Artúr); 2. Lincke: Lakodalmi keringő (Alfredo zenekara); 3. Blankenburg: Rajta, induló (fúvózenekar); 4. a) Rácz Zsiga: Nem, nem, nem; b) Kadas György: Kék a búzavirág; c) Kopogós a csizmám; d) A faluban nincs több kislány (Rácz Zsiga cigányzenekara); 5. Schröder: Az egész világ körülöttem forog (Johannes Heesters és Dora Komar); 6. Stohart: Császi-szerenád (Frankel-zenekar); 7. Fries Károly: A szív (Kovács verse, Kazal László); 8. Kollo: Polka (Woitschach fúvózenekara); 9. Friesay Richard: Ladi-ladilom, induló (Mária Terézia I. honvédelmi ezred zenekara, vez. Fügedy Sándor); 10. vitéz Kókay István: Vonat, vonat, betyár vonat (Kovács verse, Kalmár Pál); 11. a) Pápay Molnár Kálmán: Hortobágyi csikós-nóta; b) Reményi Béla: Kék pettyes rakottsoknya (Keve verse, Orbán Sándor); 12. di Leo Szerelmes sóhaj, keringő (Actio-zenekar); 13. Fiala János: Magyar induló (Rendőrzeneke, vez. Szöllősi Ferenc); 14. Mariotti: Szerlem nélkül nem lehet (Gézy Barnabás zenekara); 15. Scotto: Dal a barna kedvesemhez (Tino Rossi); 16. Kunz: Táncgyalog (zongora: a szerző); 17. di Lazzaro: Keringő a Szélvész-kisasszony c. filmből (Dea Garbaccio és Fausto Tommel); 18. Zsajkovszky József: Járjatok be minden földet, induló (Mária Terézia I. honvédelmi ezred zenekara, vez. Friesay Richard).
- 10.00: Hírek.
- 10.15: Könnyű muzsika.
- 11.10: Vízjelzőszolgálat.
- 11.15: Hadler Ise zongorázik. 1. J. S. Bach: cisz-moll preludium és fuga; 2. Liszt: Haláltánc.
- 11.40: Mit készítsünk a rendelkezésünkre álló anyagokból. Özv. Stumpf Károlyné előadása. A közéletiügyi minisztérium rádióelőadása.
- 12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.
- 12.10: Sovinszky László szalonzenekara. Közben.
- 12.40: Hírek.

Délibáb

- 1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
- 1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálatára.
- 2.00: Pertis Pali cigányzenekara muzsikál.
- 2.30: Hírek.
- 3.00: Művészlemez. 1. Cornelius: A bagdadi borbély, nyitány (berlini filharmonikusok, vez. Richard Strauss); 2. Nicolai: A windsori víg nök, ária (Wilhelm Lang); 3. Bellini: Az alvajáró, kettős az I. felv.-ből (Gentile és Enzo); de Muro Lomanto); 4. Chopin: A forrás, tanulmány (zongora: Nikita Magalov); 5. Schumann: Holdas éj (Erna Sack); 6. Csajkovszky: Induló a Diótörő szvitből (berlini filharmonikusok, vez. Borchard); 7. Brahms: Mindig könnyebb lesz az alom (Emmy Bettendorf); 8. Dvorzák: Szláv tánc (brácsa: Lionel Tertis); 9. Séverac: Játékba, dal (Vanni Marcoux); 10. Liszt: XII. magyar rapszódia (zongora: Alexander Sienkiewicz); 11. Rossini: La danza, tarantella (Rosetta Pampanini); 12. Palmgreen: Tengerész a szénegetők között (férfikar, vez. Bengt Carlsson).
- Közben.
- 3.30: Az új budapesti verseny-evezőspálya. Münnich Aladár okleveles építész-mérnök előadása.
- 4.20: Német, román, szlovák és ruszin híradás.
- 4.45: Időjelzés, hírek.
- 5.00: Kiket mindig szívesen hallgatunk. Agby Erzsébet csevegése.
- 5.10: Könnyű zene — könnyű perek. Közreműködik Major Ida, Marjay Erzsébet, Halmos István, Járjay József (ének), Fehér Miklós (hegedű), a Budapesti Kamarakórus Paulovits Géza dr. vezényletével és a rádiózenekar Rajter Lajos vezényletével.
- 6.50: Hírek.
- 7.00: Hangképek innen — onnan.
- 7.35: Egykor és most.
- 9.40: Hírek.
- 10.15: Ki mit szeret? 1. Nielsen: Alarcosok, nyitány (berlini filharmoniai zenekar, vez. Emil Reesen); 2. Lehár: Garabonciás dala (Udvardy Tibor); 3. Meisel: Kacagj szívem, keringő (Lillie Claus); 4. Kollo: Egyveleg műveiből (Hans Bund zenekara); 5. Schröder: Ha el tudnám azt zongorázni, dal (Johannes Heesters); 6. Kreuder: Egy május éjtszakán (Szabó Miklós verse, Kelly Anna); 7. Tagliaferri: Indulófox (Carlo Buti és énekkar); 8. Grothe: Ha boldog vagyok, filmdal (Rosita Serrano); 9. Óvári Viktor: Piccolina (Szilágyi verse, Weygand Tibor); 10. Bla-

- no: Könyörgés (Radiola-zenekar, vez. Majorossy Aladár); 11. Bochmann: Véget nem érő tavasz, slow (Ise Werner); 12. Sipos István: Ha megesküszünk (Majoros verse, Kazal László); 13. Rivario: Keringő (Cetra-zenekar, vez. Berzizza); 14. Ákom Lajos: Ma este várlak (Vadady Albert verse, Sardy Janos); 15. Kleine: Féltelek, Péterkém, féltelek (Kovács verse, Kelly Anna); 16. Rumbaegyveleg (Vallieri-zenekar); 17. Hegedűs Tamás: Az én szerelemem (Károly Katalin); 18. Ráday László: Ne sirj utánam (Ráday László); 19. Petras: Holdas éj az Alsteren (szalonzenekar); 20. Kiss Angyal Ernő: Mikor én még a tavaszban (Héjjas Pál verse, László Imre); 21. a) Verebes Károly: Nőtáskedvű volt az apám (Fejes verse); b) Dajka: Igyál pájtás (Cselényi József); 22. Teghze-Gerber Miklós: Muszkaföldről (Szondy István verse, Kalmár Pál); 23. Balázs Árpád: Gyere velem akaciombos falumba (Fényes Loránd verse, Koréh Endre); 24. Kalmár Tibor: Ha rossz vagyok Hozzád (Cselényi József); 25. Laetzkovich János dr.: Rövid szoknya (Szondy István verse, Kalmár Pál); 26. Bercsényi nótája (Lavotta Rezső átirata, Bertha István zenekara).
- 11.45: Hírek.
- RÖVIDHULLÁM 32.88 méteren**
Adás reggel 10.00-tól tífélig.
- BUDAPEST II. 203.5 m.**
- 5—6.50: Kassa műsora.
- 7.00: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrlés.
- 7.25—9.35: Puccini: Turandot c. dalművének közvetítése hangszerekről. Dalmű három felvonásban. Előadja a turini E.I.A.R. zenekar, vezénnyel Franco Chione. Személyek: Turandot — Cina Cigna; Az ismeretlen herceg (Kalaf) — Francesco Merli; Timur — Luciano Noroni; Liu — Magda Olivieri; Altom, Kina császára — Armando Gianotti; Ping — Alfro Poli; Pang — Gino del Signore; Egy mandarin — Giuseppe Bravura.
- KASSA**
- 5.40: Budapest I. műsora.
- 9.00: Dalos, zenés tarkaságok.
- 10.00: Budapest I. műsora.
- 11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.
- 12.00: Déli harangszó. Rákóczi fohásza és himnusz.
- 12.10: Budapest I. műsora.
- 5.00: Tanelemek.
- 6.00: Majusfa. Nyári Andor előbeszélése.
- 6.20: Major Blanka hegedűl.
- 6.50—végig: Budapest I. műsora.

VASÁRNAP

május 16

BUDAPEST I.

- 7.30: Fohász. Szózat. Reggeli zene.** 1. Kéler Béla: Magyar vigiáték nyitány (Radiola zenekar, vez. Majorossy Aladár); 2. Jó szerenesét! (tatabányai hánya- és ipartelep énekkara, vez. Szilág Gyula); 3. Johann Strauss: Pázmán lovag, csárdás (berlini állami opera zenekara, vez. Leopold Ludwig); 4. Kodály: Villó, népi gyermekdal (Szilágyi Erzsébet leánykórus énekkara, vez. Sztójánovits Adrienne); 5. Liszt: Ricordanza (zongora: Siegfried Grundeis); 6. Lehár: Friderika — Miért fáj így az ébredés (Tamás Honka); 7. Hubay: Scherzo a H. szimfóniából (Zeneművészeti Főiskola zenekara, vez. Zsolt Nándor); 8. Fényes Szabolcs: Egy éjszaka Erdélyben — Száz hóhéher virág (Szabó Miklós); 9. Monti: Csárdás (Pátria-zenekar).
- 8.15: Hírek.**
- 8.30: Ősinté beszéd.**
- 9.00: Unitárius istentisztelet a Koháry-utcai templomból.**
- 10.00: Református istentisztelet a Külvárosi templomból.**
- 11.00: Egyházi ének és szentbeszéd a Jézus Szíve-templomból.**
- 12.15: A magyar ifjúság Zrínyi Ilona emlékünnepe.** Közvetítés a pesti Vigadóból. 1. Berlioz: Rákóczi induló (Székesfővárosi Zenekar, vez. Csilléry Béla); 2. Szavalt. Elmondja egy leventeleány; 3. Hej régi szép magyar nép... (Szilágyi Erzsébet és a Zrínyi Ilona leánygimnázium egyesített énekkara, tanárnők: Sztójánovits Adrienne és Szödenyi Aranka); 4. Ünnepi beszéd Antal István m. kir. nemzetvédelmi propaganda miniszternek; 5. Szózat.
- 1.00: Beszékért-zenekar.** Vezényel Müller Károly. 1. Grieg: Hódolati induló; 2. Donizetti: Don Pasquale, nyitány; 3. Huszka: Gül Baba, operett-részletek; 4. Cortopassi: Pasticcanelle; 5. Johann Strauss: a) Pizzicato polka; b) Gyöngyélet, galopp.
- 1.45: Időjelzés, hírek, vízálás-jelentés.**
- 2.00: Művészlemez. I. rész.** Dalművészletek és hangszer-szólók. 1. Wolf-Ferrari: Susanne titka, nyitány (berlini állami, opera zenekara, vez. Max Schönherr); 2. Wagner: Lohengrin — Elza álma (Kirsten Flagstand); 3. Liszt: Velence és Nápoly, tarantella (zongora: Frederic Lamond); 4. Bizet: Carmen, kettős a IV. felv. ből (Barbara Kemp és

Tino Pattiera); 5. Fauré: Pílangó (gordonka: Gaspar Cassado); 6. d'Albert: Hegyek alján, ária (Franz Völker); 7. Franck Piece heroique (orgona: Edouard Comette); **II. rész.** Messenger: Két galamb, balettzene (párizsi szimfonikus zenekar, vez. Bervily).

3.00: a) A napraforgó állati körtevei. Kadocsa Gyula dr. m. kir. kísérleti főigazgató előadása; b) **A napraforgó növényi körtevei.** Tabajdi Kálmán előadása.

3.45: Magyar nóták. Votisky Alice és László Imre énekel, kíséri Farkas Jenő cigányzenekara. **Votisky számai:** Dóczy József: Feledniek, feledniek; Népdal: Ha az Isten nem egymásnak teremtett; Népdal: Végmentem az utcán; Gróf Wass György: Elvitték a szeretőmet; Dankó Pista: De ki tudná panaszolni magamat (Pósa Lajos verse); Szentirmay Elemér: Piros, piros, piros; Dankó Pista: Is, is, is (Pósa Lajos verse); **László számai:** Huszka: Darumadár fent az égen; Dankó: Nincsen magasabb az égénél; Népdal: Márványkőből van a Tisza feneké; Balázs Árpád — Antal Iván: Ugye most már tifeletek; László Imre: Űtött, kopott öreg esárda; Fráter Lőránd: Hozd ki habám a csákomat.

4.50: Magyar, német, román, szlovák és ruszin híradás.

5.00: Magyarország—Sváje válogatott labdarúgómérkőzés II. félidőjének közvetítése Geniből. Vezető Pluhár István.

5.45: Őtörái tea. Orlay-tánczenekar játszik a Bristol-szállóból.

6.15: Granada, Andaluzia mátkája. Irta Passuth László. Felolvasás.

6.35: Liszt: Orpheus, szimfonikus költemény (Operaház zenekara.)

6.50: Hírek.

7.00: Azurkék égbolt alatt. Közreműködik Gyurkovits Mária, Rösler Endre énekkar, a rádiózenekar Fridl Frigyes vezénylésével.

8.15: Vidám hétköznapi. Vaszary János csevegése.

8.30: Muzsikáló mesék. Az összekötőszöveget írta Endrődi Béla. Elmondja Mészáros Ági. Közreműködik László Magda, Szabó Miklós, Holéczy-együttes, a rádiózenekar Vincze Ottó vezénylésével.

9.40: Hírek, sport- és löverseny-eredmények.

10.15: Bura Sándor rigányzenekara muzsikál.

10.50: Szórakoztató zene.

11.45: Hírek.

RÖVIDHULLÁM 32.88 m.

Adás reggel 10.00-tól éjfélig.

BUDAPEST II.

9.00: Szórakoztató zene. 1. Millocker: A koldusdiák, nyitány (rádiózenekar); 2. Josef Strauss: Aquarellek, keringő (rádiózenekar); 3. Lehár: Éva, egyveleg (rádiózenekar); 4. Fischer: A mély pincében (Koréh Endre); 5. Rixner: Rapszódia (rádiózenekar); 6. Eisenmann Mihály: Három kis darab (rádiózenekar); 7. Noseda Károly: Piros rózsák (hangszerrel Bertha István, Marjai Erzsébet); 8. Zsolt Nándor: Szítakötő (hegedű: budaházi Fehér Miklós); 9. Felvidéki népdalok (Koréh Endre); 10. Ernst Fischer: Nagyvárosi romantika, köljáték (rádiózenekar); 11. Losonczy Dezső: Leánykérő falun (rádiózenekar); 12. Sándor Jenő: Operett- és filmgyveleg (rádiózenekar).

10.45: Mindenből egy kevesel.

1. Pusztai fény, magyar egyveleg (berlini állami opera zenekara, ének és kórus); 2. Carrioso: Ritorna (Olivieri zenekara); 3. Schmidt: Mondd mindig újból (Egerth Márta); 4. Alvarez: Pasodoble (Szevillai zenekar, vez. Roberti); 5. Raymond: Minden elműlik egyszer, keringő (Kelly Anna és női kar); 6. del Pistoia: Stromboli, polka (Villici-zenekar, vez. a szerző); 7. Vitéz Náray Antal: Ne bántsd a magyart! (Horváth László verse, Nagykovácsi Ilona).

11.15: A Vég-vonósnégyes műfijának közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagytermből. Tagjai: Vég Sándor, Zöldi Sándor, Janczer György és Szabó Pál. Közreműködik Faragó György (zongora).

3.00: Tabányi Mihály tánczene-együttese játszik.

4.05: A Székesfővárosi Zenekar hangversenyének közvetítése a pesti Vigadóban. Vezényel Filip Füst. Közreműködik Bőszörményi Nagy Béla (zongora).

6.10: Szent Domonkos magyar munkatársa. Rácz György dr. előadása Boldog Magyar Pálról.

6.35: Basilides Mária olasz dalokat énekel. Zongorán kíséri Rieger Tibor.

7.00: Az olasz tavak. Felolvasás, hanglemezekkel.

7.35: Kehler György zongorázik.

8.00: A 19. század magyar levélírói. Balogh József dr. előadása.

8.25: A Postatakarékpénztári Tisztviselők Énekkara. Vezényel Szederkényi János.

KASSA

7.30: Budapest I. műsora.

12.15: Hírek és heti beszámoló.

12.30: Zarah Leander és Gigli műsorából. Hanglemezek.

12.55—végtig: Budapest I. műsora.

Délután

A DÉLIBÁB RÁDIÓJA

Händel Rodelinda című operájának közvetítése különösen sikerült rádióknak. A halhatatlan német muzsikusknak ez a finom és jelentős alkotása bizonyára a legszebb élvezetet szerezte a komoly muzsika híveinek. A vonósokra felépített zenekari részek adása mindig jól hangzik a hangszóróból s a Händel mű ebből a szempontból a legtöbbet nyújtotta. Ugyancsak élvezetes tisztasággal érvényesült a gépi közvetítésben az énekszerepek minden kis része is. Már az előadáson elismeréssel beszéltünk Szabó Miklós tehetséges fordításáról, mely az érthető szerepéneklést ilyen nagymértékben lehetővé tette. Ez az erény most a rádióadásnál még jobban megérdemli az elismerést.

Az úgynevezett írói östehetőségek között külön helyet vívott ki magának komoly elbeszélő készségével Szabó Pál. Írásai sok élvezetes percel szereztek a kitűnő író híveinek. Szabó Pál hétfőn az „Ahol gyermek voltam” sorozatban szülőfalujáról beszél a rádió mikrofonja előtt. A közönség bizonyára ezt az előadását is szívesen fogja meghallgatni.

Az ideai országos gyermekhéttel kapcsolatban a rádió több előadást, helyszíni közvetítést illesztett műsorába. Tekintve, hogy a gyermekhét, miként ez már elnevezé-

Szabó Lőrinc Héttő

Felek Sari Kedd (Gaby fotó)

Szent-Györgyi Albert dr. Szerda

Szomolányi János Csütörtök (Nova fotó)

Lakatos Emília Péntek

Vaszary János Szombat (Bojár felv)

Votisky Alice Vasárnap

sében rejlik, a gyermekek hete, nem ártott volna színesebb, érdekesebb számokról gondoskodni ezen a héten a rádió kis hallgatói számára. Egy évből ötvenegy hét a felnőttek és a felnőttek nem bánták volna, ha a rádió ezen a héten, — ha az ő rovásukra is, — de többet ad a gyermekeknek a műsorban.

Külföldi példák bebizonyították, hogy rádión keresztül, sajnos, nem igen lehet sem idegen nyelvet, sem gyorsírást megtanulni. Ehhez valami új, speciális pedagógiai módszer kellene, amely minden tételét teljesen a hangtani hatásokra építi fel. Míg ez a módszer meg nem születik, addig csak egy-egy hiába elfoglalt félórát jelent a műsorban az idegen nyelvek és a gyorsírás oktatása.

Herczeg Ferenc „Gyurkovics lányok” című darabja úgy látszik szériaelőadást ér meg a rádióban. Vajjon ki tudná megszámlálni, hogy hányszor került a mikrofon elé, ez a bizony ma már idejétmúlt szellemiségű, meglehetősen naivan romantikus darab, melyet Herczeg sem tart leg-sikerültebb alkotásának. Tudnánk néhány darabot felsorolni, amely, habár megérdemelné, mégsem jutott el eddig a mikrofon elé.

az olvasó rovata

A KOMOLY ZENE VÉDELMEBEN

Tisztelt Szerkesztőség!

Biztos vagyok benne, hogy minden zeneileg intelligens ember egyetért velem az alábbiakban.

Mint b. lapjuk április 9-i számában valaki igen helyesen megjegyezte, utóbbi időben újszólván semmi klasszikus zenét nem kapunk a rádióban. Én egy lépéssel tovább megyek: megfigyeltem, hogy a hét legnívósabb zenezámainál mindég műsorváltás történik. Legutóbb pl. Csajkovszkij helyett jazzt közvetített a Stúdió. Nagyon jól tudom, hogy ennek sem a rádió, sőt, maguk az előfizetők sem okai. Nem kell messzire menni; egy körúti lap az, amely „harcolunk a népszerű műsorért” címmel folytonos támadásokat intéz az örökbecsű zene ellen és úgylátszik, sajnos, sikerrel. Ez a lap elfelejti, vagy nem akarja figyelembe venni, hogy a rádióknak nem csupán szórakoztatás, de nevelés is a célja. Míg a zenekultúráltnál embernek, teszem fel, a nagyzenekari művek adása művelzetet nyújt, addig a többi tanul belőle s idővel megszereti a komoly zenét. De ha a rádió kötelessége a „szórakoztatás” és semmi más, akkor a műsor alászáll egy népligeti színvonalra s a hallgatóság egyik rélege sem fog soha felülemelkedni a cigány- és jazzművészetben. Ezt vegye figyelembe a körúti lap.

Teljes tisztelettel
Lengyel Egon
Bp., Margit-körút 60

NÉHÁNY SZÓ AZ „EMBEREK A HAVASON” C. FILMBEMUTATÓ UTÁN

Tekintetes

Déliab Szerkesztőségnek Budapest

Mint közkedvelt és elterjedt lapjuk számonkenti vevője, felhasználom az olvasó rovatát. Szíves leközlés végett átnyujtom az alábbi pár sort:

Kiskunfélegyházán nagy várakozás előzte meg az egyik legjobb magyar filmbemutatót. Nyíró József írásából és Szóts István rendezésével elkészült *Ember a havason*, mely Velencében a megtartott filmversenyen is részt vett. De a félegyházi közönség sem maradt hálátlan, mert megelégedéssel hagyta el a filmszínházat.

Nagy meglepetésünkre sztárok nélkül, de két új felfedezéssel, Szellej Alicével és Görbe Jánossal a főszerepben érték el a sikert.

Egyben köszönetet kell mondanom a rendezőnek és minden névtelen szereplőnek. *Tehetséges fiatalok előre.*

Tisztelettel
a kiskunfélegyházi mozilátogató közönség nevében: **Pallagi Honka**

LEVÉL FEDÁK SÁRIHOZ

Igen tisztelt Művésznő!

Sok magyar anya nevében köszönetet kell mondanom önnek.

Köszönjük a fáradságát és azt a szeretetet, amivel drága fiainkhoz messze orosz földre ment és ott nagy művészetével elhalmozta őket.

Igaz, hogy nekem nincs Péter fiam, de én is anya vagyok és amikor meghallottam zokogását a rádión keresztül, önnel együtt sírtam én is.

Aldja meg az Isten minden könnyeseppjét és áldjon meg minden édesanyját, aki odaadta fiát a hazáért.

Adjon Isten szebb jövőt az eréves magyaroknak. Vigye győzelemre a drága magyar zászlót és boldog viszontlátást mindnyájuknak. Egy magyar anya.

Bolduez Floriánné, Nagyvárád
Beóthy Ödön-u. 20.

A MŰKEDVELŐK ÉRDEKÉBEN

Tekintetes Szerkesztőség!

Az olvasók rovatá"-ba való közlés végett legyen szabad a következőket szövéstennem:

A magyar szabadidő mozgalom országsszerte lelkesen felkarolta az egyik leghatásosabb és legkedveltebb szellemi szórakozást: a műkedvelő színjátszást. A nagy nyugati államokban hatalmas méreteket öltött az amatőr színjáték, amely különösen népművelési szempontból felbecsülhetetlen szolgáltatást tett a lakosság minden rétegében. Egyik klasszikus példája ennek az oberammergaui passiójáték. Hazánkban is kell, hogy az illetékes tényezők tőlük telhetően a legnagyobb mértékben felkarolják és támogassák a népnevelésnek ezt a közkedvelt formáját. Sajnos, az ország egyes vidékein kevés lehetősége kínálkozik ennek kultiválására éppen a helyes szakkönyvek és a megfelelő színdarabok nagy hiánya miatt.

Uttörő munkát végezt ezen a téren a Délibáb kiváló szerkesztőjének, Dálok János úrnak „Magyar farsang” című műve.

1. az állandó szereptanulás következtében agymunkát, szellemi tréninget végeznek.

2. a legintenzívebben megismerkednek a klasszikus és modern színműírók, költők és zeneszerzők műveivel,

3. szöbőségük tágul, modoruk közvetlenné, fellépésük pedig biztossá, határozottá válik,

4. elvonja a fiúkat a káros szennedélyektől, végül

5. lehetséges — amit a multban is sok kül- és belföldi példa bizonyított, — hogy a sok műkedvelő színjátszó közül akadhat néhány olyan östehetség is, aki esetleg hivatva lenne az érezhetően mutatkozó színészutánpótlásról gondoskodni.

Maradtam a tek. Szerkesztőségnek
Budapest, 1943. évi március hó 31-én

kiváló tisztelettel

Sárosi Ferenc a Máv „Törekvés”
és Bp. székesfőváros „Egressy
önképzőkör” színrendezője

Simonka György kiállítása

Egy tárlat nemcsak beszámoló, de a lehetőségek bemutatása is. Fiataltól nem kívánhatunk végleges számadást, mert a merev és megmásíthatatlan állásfoglalás már szinte lemondássá válik. Az ifjúság a művészetben törellel vállalkozókedvet jelent, a próbálkozás a lélek és tehetség erejét méri. Aki pályát kezd, nem hirdethet nyugalmát és öreg elveket.

Simonka György is ezt a kezdeti izgalmat mutatja első szemléjén, a mesterségbeli tudás, a festői gyakorlatot elemeivel játszadozik, mintha egyelőre csak feladatokat ismerne, de a hivatásról még nem lennének biztos fogalmai. Bravúros készséggel oldja meg képeit, öletesség, képzelet, sokoldalúság, találgatás látszik együttes munkásságában, egy forrongó szellem érzékenységének megannyi problémája. A verbeli illusztrátor keresi ezeken a műveken az igazi megoldást. Mint ahogy a Délibáb olvasóinak is alkalmuk nyílt megfigyelni, tevékenysége mindenkor különleges igényt követelt, az egyszerű kivitelezés helyett valami eredetit találni. A független és önálló alkotás azonban, amely nem alkalmazkodik, nem hasonul idegen szempontokhoz, inkább érzés és kifejezés dolga, kényszer és kötelesség, amivel ki kell mondani valamit a világról vagy az emberekről, a tájakról és a lényegről. Itt nem érvényesül a szándék és a céltudatosság, hanem csak az ösztön és az intuíció, egyfajta önjelent megnyilatkozás. Simonka György is ezekben a folszabadult percekben ér föl eszméi magaslatára, a tiszta festészet szépségéig. Önkéntelen mozdulatai árulják el leginkább illetékességét a színek és árnyalatok értékrendjében. Könnyű vízfestményei, lebegő vázlatai, hangulatos rögtönzése a jó festő adottságait bizonyítják. S mikor ezeket a tulajdonságokat komolyabb formában, nehezebb vállalkozásokra is fölhasználja, értékes festményeket alkot. Rendkívüli tanulmányosága ilyenkor konstruktív körültekintéssé szilárdul, az ösztönös festői szerkesztési biztonságot nyer a beállítás és a szerencsés tárgyválasztás segítségével. Ez a maga-

Párizsi
kávéházban

Simonka György: Feleségem
areképe

tartás szerény és véletlen, nem akar jelképeket és jelentéseket szabni a témának, megelégszik a műfaj és a valóság művészi összhangjával. A festő számára is az ilyen felismerés hozza el a kegyelmi állapotot. Pö

Keresztelő Cinkotán

Levél Párisba

IRTA: SZENTGYÖRGYI FERENC

Nézte a levelezőlapot, amely olyan volt, mint a fénykép és a csonkatornyú Notre Dame-ot ábrázolta. A bélyeget is megnézte, amely hetvenöt centime-os értéket képviselt és rajta a frigitaisapkás Marianne vetette a magot. Ezen kissé elmosolyodott. Hogy e bélyegen fúj a szél, Marianne izmos testére ráfeszül a ruha, a szoknyája úszik utána a levegőben, Marianne markából pedig hull a mag, neki a szélnek, mintha a szél ott se volna.

— Francia felületesség! — mondta magában, aztán megnézte — Isten tudja hányadszor már! — a postai körbélyegzőt és elolvasta. Azt, hogy: Párizs. A körbélyegző közepén egy római szám volt, valószínűleg annak a párizsi postának a száma, ahol ezt a fényes levelezőlapot feladták. A körbélyegzőn a feladás időpontját szerette volna elolvasni — már nagyítóüvegen is nézte — de nem sikerült. A betűk elmosódtak, összefolytak. Különbösen is ez a lényegen nem változtatott. A levelezőlap itt van, megérkezett, a kezében van és rajta a szarkalábasszonyi írás. Nehány francia sor. Igaz, hogy több nem is fért volna a levelezőlapra, de adieu-nak, búcsúnak, örök szakításnak egy asszony részéről ez is elég.

Akkor letele a levelezőlapot, papírt vett elő, a tollat bemártotta a tintába — a toll néhány percig farkasszemet nézett a papírral — majd kifutottak alóla az első sorok.

Igy kezdte:

— Igaza van, asszonyom. Megszöktem Párizsból, magától pedig köszönés nélkül látvoztam. Megsókoltam kezét, azt a hófehér, finom kis kezét, amely független, külön életet élt magánál s amelynél szebb talán csak Wilde Oscar keze lehetett, amikor megírta a „De profundis”-t. Lehajoltam, megsókoltam a kezét, asszonyom s azt mondtam: „A demain”. A holnapi viszontlátásra, ezt mondtam. Ezt hazudtam. Tudatosan hazudtam. Hiszen akkor, amikor elfaradt fejemet felemeltem, amikor tekintelem találkoztam a maga tekintetével — óh, mennyi titokzatos szépség is volt ebben az asszonyi pillantásban, Istenem! — már tudtam, hogy a Gare de l’Est-en állítják össze azt a szerelvényt, amelynek egyik kocsijában (Paris—Bale—Budapest) holnap reggel felrakom bánatokkal, szomorúságokkal teletömött poggyászatot, esztendőik minden könnyét és könnyes nevetését, talán sírok is egy keveset, nem többet, csak annyit, amennyi egy férfinak illik, amikor búcsúzik egy várostól, amely megengedte, hogy falai között nagy-könnyelműen eltékozzon valamit, amit ifjúságnak lehet nevezni, lehet bolondságnak is, de mégis Élet, asszonyom, Élet annak a neve... Emlékszem, asszonyom, nem is tudnám elfeledni, szeptemberi éjszaka volt, amikor lehúzta hófehér kezéről a kesztyűt és a kéz, amikor felém nyujtotta, olyan volt, mint a tearózsa szirma édesanyám kertjében.

... A Szajna partján álltunk, a Saint-Louis-szigetén. Szemben velünk a Notre-Dame csonka tornyai figyelmeztettek, hogy nem minden könyörgés jut el az égig... Emlékszik, mit mondtam, amikor pillantásom átsurrant a Szajna felett és megakadt a templom falánál? Hogy regényt szerettem volna írni a Notre-Dame-ról, de elírta előlem Victor Hugo, akinek zöld frakkja előtt a múzeumban háptákba vágtam magamat... Ezt mondtam és maga nevetett. Hangosan nevetett, bele a kabátja prémes gallérjába és kesztyűtlen keskeny, kis kezét felém nyujtotta, hogy menjek már haza, hogy későn van már és hogy magát várja az ura, az a drága, nagy darab, kecskeszakállú francia, akil én becsületes, magyar szívem Izzó forróságával annyira szerettem.

Engedelmeskedtem, asszonyom. Csak éppen azt vártam meg, amíg testszínű harisnyába bujtatott lábát elnyeli a sötétség. Aztán elindultam utolsó útamra, Párizs színes éjszakájában.

Őszintén bevallom, asszonyom, nem néztem vissza.

Amikor a hídon mentem át, még gondoltam rá, küzdöttem magammal. Hogy talán mégis kellene küldeni egy búcsúpillantást a régi ház felé, amely olyan ingadozó fundamentumon állott, mint az én örömtelen múltam és kilátástalan jövőm a „világosság városá”-ban.

Nem néztem vissza, asszonyom, mert marok szorítja a torkomat, ha azt mondom: „Isten veled!”, ha annak mondom, akil szerettem. Magát pedig szerettem! Nem mondtam meg soha, mert féltem, hogy elszikkad érzésem a szerelmi vallomások színtelenségében. Szereltem volna sírni,

elsírni a
lott meg.
meg ingo

Mos
olyan me
ken át —
meg par
áradatöv
a Louvre
egész Pa

szerelem
És
Eln

emlitem
A Pala
eszembe
nak. Ho

A
festve és
héring s

A
kávéház
karácson
forróság
nyés gy
lette, ho
„Kászán
„Kászán
Kassa.
enyembe
meg, sa
szakállú
ból, a r
gére, a
ságára
dogtalan

Me
rizsból,
köszöné
tam. Cs
szereltes
rizs ne
magáé
Csak az
tam, h
sem lel
maga p
lehet az

és elolv
Többsz

Aztán
elől a
papírla
íróaszt
húzott
pol. ...
a miéni
Csak a
Franci
lapot
mezle e
lára.
egyébk
mint e
a kas
rázolta

elsírni a hegedű húrjain, de apám, aki elégett egy nagy szerelem lángjában, csak fűtyülni tanított meg. Pütytyűzővel pedig, asszonyom, az én szűkebb hazámban csak pirosítót lehetett eladni, meg inggombot.

Most már mindegy, most, amikor már tudom, hogy Párizs — nekem, csak nekem! — olyan messze van, mint a maga szivalakú szája volt az én számtól, szép, szomorú párizsi éven át — most, amikor már tudom — esküszöm, asszonyom! — hogy soha többé nem csodálom meg parányi ezüst cipőjét a párizsi opera Grand Escalier-jén, most már szabad szürke szavak áradatával bevallani, hogy szerettem. Magát, csak magát, az Eiffel-torony, a Napoleon-sírja, a Louvre, a Bois de Boulogne, menü á lacarle, a Szajna — és mit tudom én, még mi? — az egész Párizs nélkül csak magát. Vagy magával, magáért Párizst is.

... Mentem Párizs színes éjszakájában, cipeltem a szívemet, amely csordultig tele volt szerelemmel s éppen ezérv volt nehéz, nagyon nehéz.

És mégsem néztem vissza.

Elmentem a Morgue előtt, ahol bádoglepsin úsznak a halottak. A Notre-Dame előtt megemeltem kalapomat. A templom kapujában egy rendőr állott, cigarettázott és visszazalutált. A Palais de Justice vasrácsos ajtajánál, amikor mentem, Mária Antónia gondoltam, mert eszembe jutottak a maga kis cipői. Csak Mária Antóniának voltak ilyen kis cipői, mint magának. Harmincötös, úgye?

A Sebastopol-boulevardon, a vásárcsarnokok körül szentjánosbogarak rajzottak. Ki voltak festve és ócska parfümillatuk összeölelkezett, egybeforrott a Les Halles káposzta, tők és szózott héring szagával.

A Strassbourg-boulevardon — mit tagadjam most már — áhítattal álltam meg az előtt a kávéház előtt, amelyben együtt töltöttük az utolsó reveillon-t. A maguk bohócsapkás, csinadrattás karársonyát. Maga, én meg az ura, az a nagydarab francia, akit becsületes magyar szívem izzó forróságával szerettem. Magához tartozott, hát miért ne? ... Emlékszik? Pecséget ittunk, keserű és gyöngyöző itall és a maga kecskeszakállú, nagydarab ura éjjelkor harsányhangon kijelentette, hogy inzultálni jogja Clemenceau-t, ha vissza nem adja nekünk, elárult magyaroknak, „Kászál”. Maga — Istenem, hogy csillogott a szeme! — sietve jegyezte meg, hogy nem „Kászál”, hanem „Kacha”, céhával, én pedig tintaceruzával ráírtam a fehér asztalterítőre, hogy Kassa... Azlán felbontottuk a harmadik üveg pecséget, összecseréltük a poharakat, maga az enyémből ivott, én meg, sajnos, a kecskeszakállú ura poharából, a maga egészségére, a maga boldogságára és az én boldogtalanságomra.

Megszöktem Párizsból, magától pedig köszönés nélkül távoztam. Csak azért, mert szerettem. Magát Párizs nélkül, Párizst magáért, magával. Csak azért, mert tudtam, hogy én soha sem lehetek Párizsé, maga pedig sohasem lehet az enyém.

*

... Letette a tollat és elolvasta, amit írt. Többször egymásután. Aztán félretolta maga elől a sűrűn teleírt papírlapokat és az íróasztal fiókjából kihúzott egy levelezőlapot. „Ez pedig újra a miénk, magyaroké”. Csak ennyit írt rá. Franciául. A levelezőlapot aztán megcímmezte és vitte a postára. A levelezőlap egyébként olyan volt, mint egy fénykép és a kassai dómot ábrázolta.

(Toncz Tibor rajza)

Boldogtalan asszony. Jó volna levelét megmutatni a sok képzelt boldogtalanoknak, hogy lássák, milyen is annak az élete, akit az igazi szerencsétlenség meglátogatott. A szörnyű szenvedély ellen hiába küzd, mert ezzel gyenge asszonyi ereje nem tud megbirkózni. De azt már ne engedje, hogy kis vagyoni-káját is elfecsérelje. Forduljon papjához s kérje meg, legyen tanácsadója, erősebb hitével segítője. Majd ha gyermeke hazatér, ő megmenti szomorú helyzetéből s Isten megengedi, hogy még vidám, jó napokat is érhesen. Szívükből kívánom ezt és szeretettel üdvözlöm.

Mégis csak sikerül. Nem írta meg, miből akarja el-tartani családját, mert hogy rajzolni tud, az egyelőre nem elég. Amit az első kislánnyal szemben elkövetett, azt most visszakarta a másiktól. Nem csodálhatja, hogy fogadkozásait nem veszi komolyan; látta, milyen kegyetlen volt az első leányhoz s nem akart annak a sorsára jutni. Ha meg nincsenek is tisztességes szándékai, vagy a családalapításhoz szükséges biztos egzisztenciája, akkor kétszeresen megérdemli ezt a bánásmódot.

Szerencsétlen leány. Megérttem elkeseredését. Forduljon panaszával egy röntgen-szakorvoshoz, mert kísérletezéssel többet érthet, mint használhat.

Kérem kedves olvasóimat, levelükre mindig írjanak jeligét, nevet és címet mert anélkül a levélre nem válaszolhatok. Magánlevelet nem írhatok

Rém buta vagyok. Nem szívesen írtam le jeligéjét, mert levele élő cáfolata ennek a három szónak. Született intelligenciája mély, úgy látszik, sokat olvas és feltétlenül kültet minden sorából, hogy érző, gondolkodó ember. Le kell ráznia magáról ezeket a rossz érzéseket, mert indokolatlanok s végül még majd urának is bebeszéli, hogy méltatlan hozzá. Már pedig ez nem így van; értelmes, értékes, méltó párja egy áldott jó embernek. Látja, így van az, hogy ahol nincs igazi baj, gond, ott az emberek csinálnak maguknak. Felnővelik az apró hiányokat, képzelődéssel festik át a valóságot s végül csakugyan elrontják életüket. Olvasson sokat, finom ösztönével figyeljen és tanuljon az emberektől is. Ha pedig gyermekei tanulmányai érdeklik, ez is sokat segíthet. Ismertem olyan anyákat, akik gyermekük tanulmányai befejeztével maguk is bátran levizsgázhattak volna. De még erre sincs szüksége, hiszen született lelki nemesége úgys megcsúgja, hol vannak hiányok s ezeket jó könyvekből könnyen pótolhatja. Nagyon örülnék, ha megnyugodott volna s megérdemelt, hogy féltem ezért a kínlásért. Ha nem lesz úrrá felette, megromthatja harmonikus életüket.

Mi tévő legyek? Tanuljon. Most ez a kötelessége s ezekben a nehéz időkben jó, hogy még csak ennyit, de ezt legalább becsületesen el kell végeznie. Ha maga is tudja, hogy az a bizonyos „fiú” démon hatalmában van, hagyja csak ott. A démonok is csak azokat szerzik meg, akik maguk is démonok után vágyanak. Ezekért pedig jó tanuló kislányoknak kár elfecsérelni a drága időt s kár kimondani, leírni és érezni azt a nagy szót: örökké! Dehogy örökké!... Csak addig, míg valaki más nem érkezik, aki még szebben tud mosolyogni s talán jobb is, megbízhatóbb is lesz.

Kék ibolyák. Helytelenül tette, hogy kétszer is közeledett a férjéhez. Édesanyja jól látja a dolgot. Maga még olyan tapasztalatlan, hogy mindenben reá kell hallgatnia, mert nagy szenvedés következik abból, ha nem ezt teszi.

Első fájdalom. Nem írta meg, mire vár tölem választ. Az adott körülmények között nem csodálkozhatik, amiért négy hét óta nem kapott levelet. Ha a férfi érzései komolyak és eléggé mélyek, meg fog érkezni levele, hosszabb hallgatásának magyarázatával együtt. Bizony, eléggé kellett „igyekezniem”, míg kibetűzhettem sorait; első éves főiskolástól olvasható és főleg helyesírási hibáktól mentes levelet várnék.

Csopak, 1943. Szeretném tudatosítani lelkében azt, hogy fél év óta milyen nagyot haladt a gyógyulás útján! Tisztán magától függ, hogy mikorára gyógyul meg teljesen. A romok között is minden tavasszal új élet fakad, hiába sepepte el a tél a virágokat, fűszálakat. A munka és az írás mindenestre még gyorsítani fogja a javulás folyamatát. Hiszem, hogy rövidesen új életbimbók fakadásáról is hírt ad majd a levele.

Hajlékra vágyom. Kiszia ügyében írjon a következő címekre: 1. Ref. lelkész, Rákospalota, Arany János-utca 49. 2. Kalmár Ferenc, Budapest, VI., Szív-utca 56. III. 1. Mindkét helyen hivatkozzék reám, küldje el lehetőleg a kicsi fényképét, születési, vallási adatait, pontos címét. Ha gyermekét elhelyezte, saját sorsának jobbra fordulását és elhelyezkedését ma nagyon könnyű elérnie.

Csillaghegy. Nagy örömmel olvastam sorait. Hála Istennek, hogy sikerült megtalálnia azt, amit kerest. Kívánom, hogy szép órákat, értékes szellemi kincseket hozzon az idő! Szeretettel üdvözlöm.

A SZTÁROK

öltözködése ma irányadóbb, mint valaha, hiszen a polgári öltözködés meglehetősen szűk keretek közé szorult, a háború alatt. Az egyik divatos belvárosi szalonban máris akadt megrendelő „Simorruhák másolatára”. A divatos szőke filmsztár a „Tábornokné”-ban világoskék rövid, matt selyemruhát visel, gloknis szoknyával, a szoknyán elől két slicc van, egészen derékig, persze, megfelelő bő aláhajtással. Főpikantériája a ruhának, hogy felső része elől úgy néz ki, mintha a háta lenne: a deréktől a nyakig sűrűn világoskék csontgombok vannak rajta. Világoskék-borvörös taftmoaré csíkos, széles öv és ugyanilyen színű alsószoknya való hozzá. Nos, ugyanez a ruha elkészült most az egyik társaságbeli dáma részére, borvörös alapú empriméből, méregzöld övvel és alsószoknyával, nyári vacsorázó ruhának. A ruha fazonja teljesen síma, egyetlen gomb sincs rajta, sem öv. Az egyik vállon „álcázott zipzárral” csukódik.

Feltűnést keltett az egyik szalon új modellje: világoskék alapon hófehér fényes-csíkokkal díszített selyemanyag, amelyből nyári kosztümöt szabtak, érdekes villám-csík összeállítással. Elöl a kabát csomóra kötött saját szalaggal csukódik és levélalakú zsebei vannak. A zsebekben belül külön kis rekeszek vannak, pudrié, zsebkendő és más szükséges cikkek számára s a modell neve: „retikül nélkül”.

A fürdőruhák anyaga most már nem kizárólag gumizott karton, illetve krep-szaten, vagy vászon, hanem igen sokszor piké és velurbársonyhoz hasonló műanyag, amely állítólag kitűnően állja a vizet.

Lilapiros és zöldmintás vászonkosztüm, nagy zsebekkel, szögletes gombokkal, a kosztüm anyagából készült, vállra akasztható táskával

Nőkül & nőkül
Ira: Hattyásy Katalin

GARDEN-PARTYK

az idén nem nagyon lesznek, legfeljebb néhány egészen nagyszabású, jótékony célú kerti ünnepségre van kilátás. A szalonok azonban előrelátók, ha anyagból nem is készítik el a nyári nagy ruhákat, rajzokban fel vannak már szerelve nyári nagy toalettek szempontjából is. Ezek között is a legszebbek a diszkrétan magyaros motívumokkal díszítettek, amelyek már így, rajzban, nagy vonásokban is élvezhetők a szakértők számára.

Párizs a túllt diktálja, mint anyagot s ez megérzik a hazai divaton is. A párizsi „szabad árut” nálunk is használják, kalapra, blúzra, ruhára, ahol csak lehet. Valóban, minden háborús pontnélkülisége ellenére is fiatalos, habos, bájos viselet, megérdemli a népszerűséget. Nézzünk szét a modellek

között, amelyek egyelőre még papírlapokon vannak csupán. Milyen szép például ez a csupafehér túllmodell, amelynek szoknyája ugyancsak bő, sőt mint megtudjuk, még fehér taft alszoknya s efölött fehér túllalszoknya is készülne hozzá. A bő szoknya legyezőszerűen terül szét, a felső rész pedig ugyancsak túllból készül, keresztben bőségesen ráncolva. Vállpántja egyáltalán nincs a ruhának, sem ujja. Ezeket a teendőket majd egy fehér rókakep látja el. Mi a magyaros díszítés rajta? Ez a legkedvesebb: a szív fölé applikált fényes selyem matyó legény és leány, a kalapjuk, illetve pártájuk eredeti gyöngyhímzéssel. A másik magyaros modellen, amely fekete túllból készül, tarka palócerózsás szalagsokrok vannak, szét-

szórva a szoknyán és a most divatos mintára ugyanilyen két kis masni kerül a halánték fölé is. A túll és a csipke kombinációja is divatos. Elegáns nyári estélyi ruha rajzát láttuk halványrózsaszínű túllból, amelyre a derékon és a csípőn elől sötétkék tülpre dolgozott sötétkék csipke kerül, sötétkék cellofán-hímzéssel.

A nagy ruhák rajzait összehajtuk és inkább a valóságban szemlélünk meg még gyorsan néhány modellt, amelyek közül kitűnik az egyik nadrágszoknyás bicikliruha, tropikál szövetsből, natur színben. Piros tropikál-kabátot mutatnak hozzá hűvösebb időre, egyébként alatta pirosfehér nagyon apró, vonalcsikos blúz van.

1. Szürke sötét sportkabátka, drap rakott szoknyával és piros sállal. 2. Turkizöld délutáni ruha barna esikozással

(Bolya Lenke rajzai)

Szöktetés az óvodából

IRTA: CZEGLÉDY ETE

— Édesanyám, kérek két fillért...
— Két fillért? Mi az ördögnek, te...
— Csak két fillért kérek, édesanyám.
— Hát minek neked pénz, he?...
— Csak... pénz kéne...

— Csak? Hát akkor nincs!... Itt a vacsorád, aztán iszkiri... az ágyban a helyed... nézze meg az ember!

A kis Jani még nézett tágranyílt szemekkel, kezében a vékonyan kent zsiroskenyérrel, nyelt hozzá egyet s ment lefeküdni.

De az alvás sehogyan sem ment. Forgolódott két testvére között, nagyokat sóhajtott, azok párszor oldalba lökdösték, ő pedig csak feküdt a hátán, nyitott szemekkel, sokáig.

Reggel már mindenki talpon volt, amikor az anyja szöktette.

— Ha nem vagy rögtön kész, nem viszlek az óvodába, itt maradsz...

Jaj, dehogy is maradt volna. Csak azt ne!... Eppen ma ne...

Ahogy elkészült s indult volna anyja után, nagyobbik bátyja, aki már kifutó volt a szomszéd fűszeresnől, egy fényes vasdarabot csúsztatott a kezébe. A két fiú szeme összevillant.

Elérkezett nagynehezen az óra, amikor sétára álltak föl párosan a gyerekek. A göndörfürtös fej tétován nézett Jani felé, de az már ott állt mellette. Kézenfogva indultak el a sor végén, ahogy szoktak, Éva, a gazdag borkereskedő leánya és Jani, akit anyja munkaadónője hozott el a villanegyed óvodájába, hogy anyja közelében lehessen, míg az takarít.

Az út visszavezetett a villamos-sinekig. A túloldalon árnyas parkban sok kisgyermek épített már homokvárat vagy kergette színes bottal a nyugtalan karikákat. A szigorú néni kézenfogva vitte át az első párt, amikor esőrpölvé beállt a végállomásra az induló villamos.

— Most! — súgta Jani a leánya füleibe s vonszolta azt a hátsó koocsiféjére felé.

Eva szájába dugott hüvelykujjal nézett vissza a gyermekesoport felé, de

lábai már engedelmesen követték elszánt lovagját.

Jani szállt fel elsőnek, anélkül, hogy a lány kezét elengedte volna s azt óvatosan húzta maga után.

— Megvan? — kérdezte Éva súgva.

— Meg... persze, hogy meg... — felelt Jani fölényesen, aztán merőn a kalauznó felé nézett.

A kalauznó visszafelé söpörte jegytáskájával az álló utasokat, a két gyerek előtt haladt el. Jani odaszólt.

— Kérek... — de több már nem jött ki a torkán.

A kalauznó meg sem fordult.

Jani erre elengedte Éva kezét, lecsúszott a padról s odaállt egyenesen a kalauznó elé. Feléje nyujtva a gyufáskatulyát.

— Kérem szépen...

— Mit akarsz, kisfiam?

— Kérek jegyet. Két jegyet kérek... — tette hozzá gyorsan. De most már egy csepp vér sem volt az arcában.

— Két gyermekjegy... fillér — dűnyögte a kalauznó egyenruhája felhajtókájába, s gépiesen belenyúlt a táskájába, a váltópénzek közé. Aztán nagyot nézett. — Mi az, csupa kétfilleres? Apróbbat nem tudtál hozni hazulról?

Ha tudott volna is választ, sem bírta volna most Jani kimondani. De a két színes gyermekjegy a kezében volt s ahogy visszaült, minden boldogságát ennek a földkereségnek ott látta ragyogni maga mellett a rózsás orekán, melynek tulajdonosnője pajkosan csipett a tenyerébe.

De a nagy boldogság csak egy megállóig tartott. A felszállók közt egyszerre csak megvillant Terka néni szemüvege. Ha ez most meglátja őket, mindennek vége! Eva már ki sem látszott csipkés gallérből, ahova nagynénje elől dugta kis orrocskáját. Jani csak a nagy sóhajtaból tudta meg, hogy vége a veszedelemnek, amikor két megállóval odább a néni leszállt, anélkül, hogy őket észrevette volna. De Évában gyökeret vert a félelem.

— Mi lesz most?

— Félisz? — kérdezte Jani egy kissé bizonytalan hangon.

Éva nem válaszolt. Nagyon szeretett volna otthon lenni, vagy legalább is az óvodában, ahova őt különben mindig cukros ígéretekkel kellett elcsalogatni. Nem kíváncszott már eceppet sem az állatkertbe majmokat nézni egész nap. Pedig ez volt minden vágya, valahányszor a nevelőnő elvonszolta őt a ketrec elé, — éppen akkor, amikor a majmokat elővezették. Hja, neki nem volt szabad a „tömegben“ ácsorogni. Ezért határozta el mára a szökést.

A villamos lassan kanyarodott az állatkert elé.

— Végállomás — hallatszott mindenfelől.

Ők ketten már rohantak, — rohantak előre!

Az idő is rohant. Alig vették észre, dél lett. Az állatokat megegették. Az ő gyomroskájukban is motoszkált valami. Jani feneketlen zsebéből előkotorja a karéj kenyeret, amit villámgyorsan elfogyasztottak. Félóra múlva azonban még jobban korgott a gyomruk. Már nem érdekelte őket a teve, sem a kis elefánt, de még a majmok sem. Fáradtak voltak, alig düllöngöztek.

— Mit csináljunk most? — kérdezte Éva a fűbe ülve. Jani már újból ott állt mellette. Határozott kézzel nyult az ujjai után. Összeszorított szájjal vitte a szepegő kislányt egy újabb majomketrec felé.

Itt Éva újból magához tért. Ez előtt a ketrec előtt szokta mondani édesanyja kísérőnőjének: „Nézd csak ezt a majmot! Eppen úgy viesorit, mint Odön kártyázás közben!“ Ezen mindig jót mulattak s otthon is nevetnie kellett, ha meglátta Dönci bácsit.

A majom azonban nem volt bent, vagy a ketrec mélyén leheveredett. Éva a korlát alatt odasomfordált — látni akarta. Egyszerre a feje felett megjelent egy szőrös kar, közeledett a fűtökhöz, a közelben többen sikoltottak. A majom keze hajszállra siklott utána. Éva leesett és persze sírni kezdett. A ruhája is elszakadt.

— Mit sírsz?... ne sírj — vonszolta el Jani védelmezettjét a színhelyről.

— A ruhám... a ruhám... — szepegte Éva mindegyre.

— A ruhád!... hát veszek majd neked egyet...

— Mii... khor... — szipogott a kislány.

— Hát... hát, majd ha nagy leszek —

Szappan fölösleges!

A test és az arcbőr tiszta, egészséges, üde és fiatalos lesz. Pattanások, mitesszerek és egyéb tisztáltságiak is eltűnnek. Eredmény már az első használat után. Eredeti doboz: **Dostal pipere gyöngypor** szakszettekben. P 6.09. Szétküldi:

„Kemikália“ Ujvidék 144/c.

szólt Jani bölcsen és biztos volt, hogy ezt meg is fogja tenni.

A körülállóok dicsérték Janit, ezzel ők azonban nem sokat törődhetek, megereedt a zápor s földel alá kellett szaladni.

A felhőszakadás sokáig tartott. A beálló szünetekben lassan mindenki eltávozott, ki taxin, ki gyalog. A villamosok zsúfoltan indultak útnak. A megüresedett előcsarnokban jóformán már csak ők ketten maradtak, a becsapódó esőtől átázva, éhesen. Már jó ideje nem szóltak egymáshoz, elkéült ajkuk remegett s össze-összebújtak dideregve. Beesteledett.

Egyszerre csak Éva édesanyja rohant feléjük, két férfi kíséretében.

— Csakhogy... na, csakhogy... végre... édes Éva... Évikém, — Dönci néni mondta, hogy látott az Állatkertben — repeste az anya, miközben leányát felkapta, magához szorította és vitte a kint várakozó kocsihoz. Útközben azonban még megdorgálta. — Hát mondd csak, hogy kerültél te ide? Ki hozott el az óvodából? Volt, aki vigyázzon rád?...

— A Jani... — nyöszörgött Éva.

Akkor jutott eszébe a boldog anyának, hogy látott még egy kis fiúcskát álldogálni a lánya mellett.

— Jani!... aki ott melletted állt?...

Visszafordultak mindketten. De Janinak már hült helye volt. Csak két kis lábnyom körvonalai jeleztek, az elázott kőpadlón, hogy ott valaki sokáig állt és — lyukas volt a cipőtalpa.

A luxusautó motorja feldorombolt. Jani egy körakás mögül nézte, ahogy eltávolodik és magával visz valamit, amit soha senki nem ad vissza. Eszébe jutott a kéthetes küzdelem a villamosjegyek árért, a megfelezzett tízórai és a ketrec, ahogy a majom karjai elől rántotta el védencét. Eszébe jutott a sok kacaj, amint órákhozott nézték a csimpánzokat. És eszébe jutott a verés, amit mindenért kapni fog. Akiért pedig tette, az elment, — még kezét sem adott.

Nedves testén még jobban megfeszült a szűk ruha, amint nekivágott a sötétségnek és úgy érezte — először életében, — hogy az a verés, amit otthon kap, talán nem is fog fájni.

A DIVATCSARNOK BUTORT

egy életre veszi!

Délibáb

Nagybányai Képeslap

Gyönyörű ez a vidék. Élete disszonánsnak tetszik és mégis lenyűgöző összhangban találkozik minden. A föld mélyéről elképzelhetetlen mennyiségű kincset hoznak felszínre, de azok, akik érte mennek, egész életükre szegények maradnak. A rengeteg erdtől ózonnal telített levegő gyógyulást kereső betegeket vonz, amidőn az óslakosság között aránytalanul sok a tüdőbeteg. Sok, mert a sziklákat robbantó embervakondoktól egészségüket rabolja el a bosszúálló természet. De amit testi javakban veszítenek, részben visszakapják lelkiekben, abban a példátlanul gazdag közszellemben, amit az itt élőkben a táj varázslatos szépsége fejlesztett ki. Művészvárosnak nevezik Nagybányát, de nemcsak azért, mert a nevéhez fűződő képzőművészeti irány ezen a földön született meg, hanem mert lakosainak lelki-világa érdemelte ki. Gazdag vidéken élő szegény nép, nemes szívvel megáldva: ez a nagybányai polgár.

A művész ma is úgy dédelgetik, mint szegény anyja a rajongva szeretett gyermeket. S tudjuk jól, hogy két szegény érti meg egymást a legkönnyebben. Nem ritka olyan agyagpadlós bányászlakás, ahol a falakat művészi festmény díszíti. Mert „az első szobá” valamikor piktornak adták bérbe, hogy a tőle várt pénzzel toldják meg a fizetést. A hónapok teltek és a szoba lakójának tartozása az idő szaladásával egyenes arányban nőtt. A végén a házigazda és a lakó festményben egyezett meg. S a házigazdának sincs szíve túladni a festményen, mert ösztönösen, öntudatlanul a Szépség bűnkörében él.

Ez a hódolat indítja el, amikor az üzemtől kiadott listát veszteséggel eladja s a pénzen színházjegyet vált. Ez önt a bányászba erőt, aki este a helyett, hogy pihenőre térne, felmegy a veresvízi Kisdombra s tárogatón az ég felé sírja minden keservét.

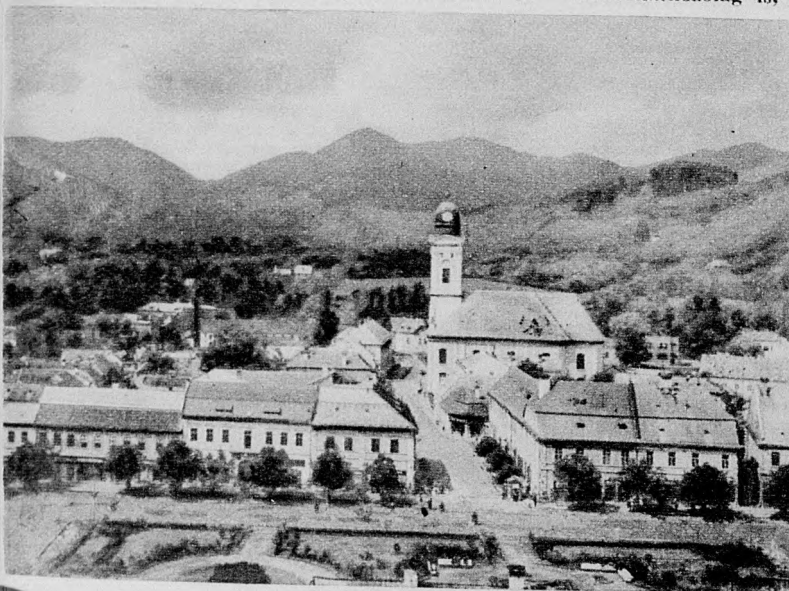
A város élén most a közszellemnek megfelelő, tisztaszívű, rajongólelkű polgármester áll: dr. Szabó Miklós. Királyi ítélőtáblai bíró volt Budapesten, de ott hagyta a kényelmes, úri állást és az első hibó szóra lejtött egy, a megszállás huszonkét évének sebeit szenvedő, elhagyatott város élére, mert a bölesőjét itt ringatták. Mint mondotta: munkával akarja meghálálni azt, amit Nagybánya neki lélekben adott. Régen nem fogadtak polgármestert ennyi szeretettel. Dr. Szabó Miklós első teendőjének a városrendezési terv elkészítését tekintette. S ebben is elsősorban azt, amelyik a város művészjellegével kapcsolatosan van. Weichinger Károly, az európai hírnű építész már bemutatta az új festőtelep tervét. Műtermes festőlakások lesznek itt, kiállítási csarnokok festmények és szobrok számára és egy nagy képzőművészeti múzeum. A kultuszminisztérium örömdetesen támogatja a tervet, sőt ígéretet kapott Nagybánya arravatkozólág is, hogy az állam tulajdonában lévő nagybányai vonatkozású képeket letétként a festőtelep múzeumában helyezik el.

Dr. Szabó Miklós, Nagybánya polgármestere

Van Nagybányán egy széles alapokon nyugvó, híres intézmény: a Berentés László által megalapított Munkásfőiskola. Van hatalmas zenekara, több műkedvelő együttese, dalárdája, zeneiskolája, több ezer kötet irodalmi értékű könyv áll a tagok rendelkezésére. Most bevezetik a munkáshíradót, vagyis filmfelvételeket készít-

Nagybánya látképe

nek a m
a nagyk
fenn, pol
s gondos
A Munká
alá kerül
Hatszáz
elsején j
vaszi ide
személy
terem ter
ban lenn
ján léte
jelenlegi
Az anyag
ügyek v
Kormán
neveként
háromszá
főiskolát
Innen v
Nagybán
népe a m
Elhatáro
lyi refor
A helyét
templom

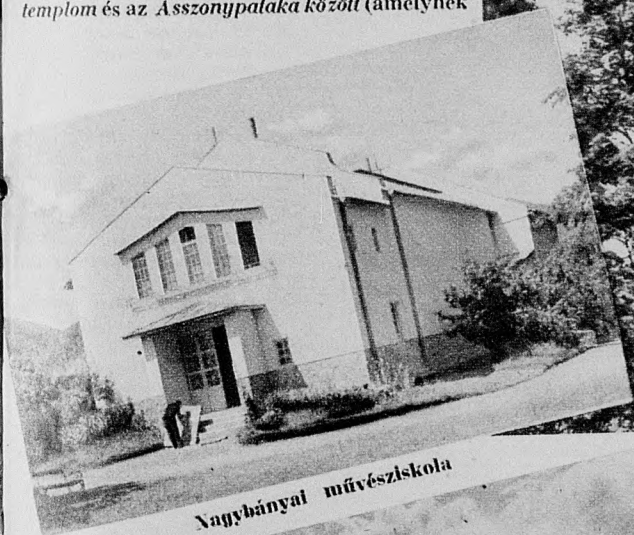
nek a munkáseseményekről s eljuttatják a nagyközönséghez. Zeneiskolát tartanak fenn, polgáriiskolai tanfolyamokat rendeznek s gondoskodnak a szakmai továbbképzésről. A Munkásfőiskola most a város irányítása alá került.

Hatszáz személyes színház — van itt, június elsején jön át a szatmári színtársulat a tavaszi idényre — de egy ugyancsak hatszáz személy befogadására alkalmas hangversenytérter terve is készen áll. Ez a leventeothonban lenne, amelyet az Asszonypataka partján létesítendő új városrész szívében, a jelenlegi festőteleppel szemben építenek fel. Az anyag már biztosítva van, csak a pénzügyek várnak elintézésre.

Kormányzó Urunk Nagybányát írja elő nevéként. Egyik őse: **Horthy István** mintegy háromszáz évvel ezelőtt az itteni református főiskolát vezette, később Erdély püspöke lett. Innen van a kapcsolat a **Horthy-család** és Nagybánya között, amit a magyar **Barbizon** népe a maga részéről is meg akar örökíteni. Elhatározták, hogy **Horthy István** volt erdélyi református püspöknek emléket emelnek. A helyét már ki is szemelték a református templom és az **Asszonypataka** között (amelynek

Az 500 éves Szent István-torony Nagybányán

Nagybányai művésziskola

Nagybánya: Rozsáty

vízében valamikor királylányok mosták az aranyat) közvetlenül az egykori pénzverde várszerű épülete előtt. Az emlékmű park közepén áll majd. A park tervét dr. **Bierbauer Virgil** készítette el.

Igy él, így dolgozik a gyönyörű művészváros, ahol nemcsak a föld mélyén vannak kincsek, hanem — az emberek szívében is.

Horos István

A megvilágosodás

IRTA: ÁMON ÁGNES

Amikor megszületett neveztek Gótama Szidhartanak s már bölcsőjében király volt. Hatalmas és gazdag földek ura és parancsolója és Párváti az esthajnal csillag fényéből ajka köré szőtte égi ajándékul a legszépségesebb mosolyt, melyhez hasonló soha többé nem született meg férfi ajkán.

És nőtt és fejlődött India ura. Országá virult és egyre gazdagabb lett és mikor férjivá érett, megházasodott. Mája akkor már a szent tűz körül vezetett, melyet csak azok az özvegyek láthatnak meg, kik önként követik szerelmes

urukat a halálba, az illatos szantál ja lelkel szabdító lángjai között. És Gótama Szidharta asszonyává emelte, India legfényesebb családjának leánysarfját és örült a nép, mert most már biztos volt, hogy hozzá hasonló nagy és hatalmas király fog származni az ő ágyéból.

Ezt az örömet látta, érezte, tudta a király és szenvedett miatta, mert ő maga nem volt boldog. Átlátott a palota embe-reinek ravasz alakoskodásán és egyre többet tudott meg a nép, az alsó kasztribeliek szenvedéseiről.

Elefántesontból jara-gott aranyveretű ágyán ha asszonyát ölelte, akkor sem volt boldog, mert tudta, hogy a rang és származás még nem minden s ha születtek is gyermekei, az aranynyllas isten eddig mégis elkerülte őt és a szívében nem hintette el az ő százszor szent és boldogító legdrágább aján-dékát, a szerelmet.

És akkor családba ment a király. Kereste a veszedelmet, a dicsőséget és talán a halált is. De mindenek felett hatalma volt. Diadallal tért meg mindenünnen és a halat leborult az ő fényes férfi erejének és bátorságának hatalma előtt és elrejtette előle az ő arcát.

Akkor a mulatozásokban kezdte keresni azt, ami hiányzott fényteljes életéből és fel-ékesítették a palotát mumsopával és jázminnal, nehéz illatú vérpiros rózsákkal, meggyújtották az aranylámpásokat, melyeknek hegyi kristály üvegei megszászorozva záporozták szét a pirosan lobogó lángok játékos

táncát és elhozták a királyi palotába a lángok nővéreit, India legszebb táncosnőit, hadd vidá-modjon meg a király szíve.

Ezer hajlékonyderekű táncosnő, mint egyetlen szépséges színörvénny kavargott az uralkodó szemei előtt végig az oszlopsoron, lenn a fűszeres illatú kertben az oszlopsoron, lenn a szőkőkútak mellett és a levegő megtelt a fiatal asszonytestek vérpezsdítő illatával.

De a király szomorúbb volt, mint valaha. A táncosnők alázatos mosolyában az érdeket látta, a betanultságot, lesteik mezítelenségén

NEKI

**Te voltál a legszebbik kedvesem.
Jó voltál hozzám, mint anyám.
Szent asszonyok közé sorozlak én,
s idézlek minden éjtszakán.**

**Mint estétájt a szundizó gyerek,
imát gagyog és elpihen,
a férfikor delén akképpen én
tehozzád hajlok esendesen.**

**A tenger tér és hullámzó idő,
nem ellenség, de jóbarát.
Magamba loptalak, mint szőtt selyem
gazdája illatát.**

**Anyám — imígyen szólíthatlak én, —
kinek szerető anyja van.
Szíved, kezed után kívánczodom,
mint árva és boldogtalan.**

**Csipőd bölcsőm emlékét hozza föl.
Védettnyugalmú álmokat.
Ajkad inyemnek első ízeit,
mit majszoltak a kis fogak.**

**Mert gyermek marad az, kit anya szült.
Simitó kézre vágyik.
Anyja szemét és ringató ölet
idézi mindhalálig.**

Takáts Gyula

s a pillangók testellen lebegése volt az a tánc.

És Gótama Szidharta nézte, nézte a lányt, kinek bársonypillájú tekintete egyszer sem emelkedett rá, kicsiny ajka egyetlen mosolyt sem küldött felé, könnyű virágkeze nem intett és egyre messzebb jorgott szívárványosan örvénylő fátylaiban, mígnem leroskadt a kövezeten, mint egy eldobott virágszirom a templomok hűvös homályában tisztán, melyet tilos azontúl megérinteni, hiszen már Istené.

És Gótama királyi ékességeinek pompájában és vágyainak mámoros magáraébredésében megindult felé.

Végn
a lány
keringő
minden
fejét és
losan f
tékes
csillago
kimerü
Gótama
most le
a vörös
szótlak
vissza
indulat
—
ennyire
A
—
Góta
hitellen
—
a szél?
Szég
—
nyen.
és a v
többel
királyi
gyűlölt
testem.
—
A b
doklé
—
kozz,
gyűlölt
jaimat
lagos
dés ki
estédé
Nem
olyan
táncol
úgy f
mondh
ni...
akkor
Utált
táncos
szerett
A t
mindü
ked...
A k
megkí
ródtak
a léle
A
átszótt
a kis
Körü

Végre odaért. Arccal a földre borulva feküdt a lány. Egyetlen nyugodt pont a részegen keringő áradatban. A király hátra parancsolt mindenkil, aztán gyöngéden megfogta a lány fejét és maga felé fordította az arcát. Halálosan fehér, könnyáztalt arccskát látott, veritékes hajtól körülfontva, reszkelő száját. A csillagok táncosnőjének teste forró volt és kimerült. Feje visszahanyatlott a kövezetre. Gótama keze akkor a fátlyaihoz ért, melyek most lecsúsztak vállairól és szabadon hagyták a vörös csikokat, melyek szinte lángolni látszottak a király szeme előtt, aki ijedten vonta vissza kezét a leány testétől. Halkan, döbent indulattal sutogta:

— Mi ez a testen? Miért kínoztak meg ennyire?

A leány elhaló hangja volt a válasz:

— Nehezen tanultam a táncot, ó, király. Gótama megrázta selyemturbános szép fejét hitetlenül:

— Te, aki olyan könnyen szállsz, mint a szél?

Szégyenkezve hangzott a válasz és halkan:

— Nem tudtam mindjárt... olyan könnyen... soká, nagyon soká tanultam... és a vizek ringását is... de mesterem a legelőbbet a virágok nyílására tanított... ó, király, nagyon nehéz! — sirt fel — és én gyűlölöm a virágok nyílását... Ugy fáj a testem!

— De hát miért? — faggatta az a leányt.

A lány szava úgy hangzott, mint egy fuldokló sikolya:

— Érted, király! Érted! Hogy te szórákhoz, hogy te örülsz! Így mondták... ó, hogy gyűlöltelek!... Átkoztalak!... Nézd a karjaimat, a mellmelet, a lábaimat, letépte csillogos fátlyáit s a király ajkáról az elszörnnyedés kiállása röppent el.

— Egy estédért, látod, király... egyetlen estédért... Pedig te nem akartad, úgy? Nem akarhattad... hiszen te jó vagy és olyan szép... Láttam a mosolyodat, mikor táncoltam, talán azért... azért tudtam... úgy forogni, szállni, repülni... Góbed azt mondta... ha nagyon szépen fogok táncolni... akkor te szeretni fogsz engem... akkor még nem ismertelek és gyűlöltelek!... Utállalak minden korbácsütésben, melyet a táncodért rám mértek... de most... most... szeretlek... bocsáss meg nekem, király... A táncot... fogom... fogom tudni... mindig... a szél... a csillagok... Neked... neked...

A király karjában elnehezült a kis táncosnő megkínzott teste, az ibolyakék szemek lezárdtak s egy utolsó nehéz sóhajban elröppent a lélek.

A király akkor levetette válláról arannyal átszőtt bíborköpenyegét és letakarta vele a kis táncosnő testét. Aztán fölegyenesedett. Körülötte már mámorosan fetrengtek vagy

Biztos fellépést

és sikert csak ápolt külsővel érhetünk el. Elhanyagolt, mitesszeres, pattanásos, tágpórusos, zsíros arcbőr csökkenti az önbizalmat. Ezt a csúnya szépséghibát teljesen megszünteti a

PA-TÓ keverék

használata. Ára P 6.50.

Elrontott haj, erősen korpás fejbőr, hajhullás, fejbőr rendellenes zsírossága vagy szárazsága ellen kitűnő szer a

PA-TÓ hajszencia

Ára P 7.50. Meglepő hatás már pár-szori használat után. Külön zsíros és száraz fejbőrűek részére.

Kapható Paizs Kató kozmetika Bpest, IV., Ferenciek-tere 3. Póstaí szétküldés utánvétellel is. Díjtalan tanácsadás. Vidékre válaszbélyeg ellenében.

aludtak az emberek. A csillagok szóltak Gótamához. A szél is... a víz is... Az aranynyilas isten megcsókolta a leány haját és Gótama szemébe tekintett hosszan és a király megértette.

Főnt a palota sötét ablaki mögött alszik egy fekete szemű királyasszony, idegen asszony... idegen gyerekek... a fiai... a trón várományosai... Bűszkek... kevélyek... mint az anyjuk...

Szeme lesiklott a kicsiny halottra... halkan sügta, mintha megérthetné.

— Nem, nem engedlek elégetni... Ha már először nem tudtalak... most megmentelek. Él!... A szélben, a földben... a virágokban... a csillagok ragyogásában...

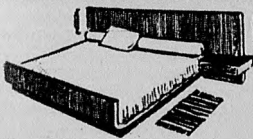
† Karjába emelte a halott leányt és ment, ment vele át a kerten, a mámorukat alvó örök közt haladva ki... ki az aranybörtönből, a palolából.

Soká... soká ment... az egész életet végigjárta, úgy tetszett, végre egy fűgefához ért.

Itt eltemette a kis táncosnőt. Drága palástjában, királyi ruhájában, s mellé helyezte ritkaságú gyémántkészereit is, magán csak egy egyszerű fehér övet hagyott, amelyent a vezeklők viselnek.

Tündöklő sugárzással kelt fel másnap a nap s az aranygyümölcsű fűgefája alatt akkor már véghement a megvilágosodás csodája: A vízben... a szélben... a csillagokban... az örök élet!

És ajkán a legszebb, legföldöntülibb mosollyal, egyik kezét térdén nyugtatva, másikat oktatásra emelve, tanítani kezdett.

A DIVATCSARNOK BUTORT

egy életre veszi!..

A DÉLIBÁB HUMORA

Pályaválasztás

Három évi fogházat kapott egy ügyes fiatalember. A fogházigazgató megkérdi:

— Mit akar nálunk csinálni? Hatféle műhelyünk van.

— Kérem, én talán ezekben a műhelyekben készült árukat hoznám forgalomba, mint utazó.

SZÖRNYŰ ESET

— Szörnyűség. Szegény ember, maga vak, süket és néma egyszerre?

— Dehogy, kérem. Én csak három kollégámat helyettesítem, míg a kocsmban vannak.

(Marc Aurelio)

Hivatal, oh!

Az ügyvéd elküldi új kisasszonyát a főpostára megnézni, jött-e részére poste restante levél. A kisasszonyt egy szigorú hivatalnok fogadja.

— Van önnél hivatalos megbízatás a levelek átvételére?

— Nincs.

— Akkor menjen haza és hozzon egyet.

A kisasszony egy óra múlva líhepe érkezik a megbízatással. A zord hivatalnok gondosan megnézi. Aztán bólint.

— Ez rendben van. Levél azonban egy sines ma önök számára.

EGYEDŰL

— Ma este ismét egyedül hagytál, Jenő!

(Hamb. Ill.)

Ezek az orvosok

— Nem lehet bízni már az orvosokban sem. Kislányom három hete kapott egy himlőoltást és mégis beteg lett.

— Himlőben?

— Ah. Elesett a szobában és beverte fejét a szekrény sarkába.

Jó vidék

Pesti kiránduló megszólít falun egy vidéki atyafit.
— Mondja bácsi, milyen víz az ott a maguk falujának végén?

Az atyafi dühösen felet:

— Mit tudom én? Évek óta nem iszom vizet.

Bankvice

Egyik bank pénztára előtt két fél várakozik.

— Jó vastag rácsból van a pénztárfülke oldala. Azt hiszem felesleges volt ilyen vastag rácsot idetenni — mondja az egyik.

— Dehogy volt felesleges — hangzik a válasz. — Hadd szokja meg ezeket a rácsokat a pénztáros.

Ezek az asszonyok

Két férj beszélget.

— Rellenetes nő a feleségem — mondja az egyik. — Reggel, délben, este, minden áldott nap pénzt kér tőlem.

— És mit csinál azzal a sok pénzzel?

— Azt nem tudom. Én egy vasat sem adok neki.

A Szerkesztőség üzeni

Be nem kért kéziratokat, rajzokat, fényképfelvételeket vissza nem küldünk, meg nem őrünk, azokért semmiféle felelősséget nem vállalunk. Kérdésekre csak a rovatban válaszolunk, levélben még válaszleveg beküldése esetén sem adunk választ. Csak egy kérdésre válaszolhatunk.

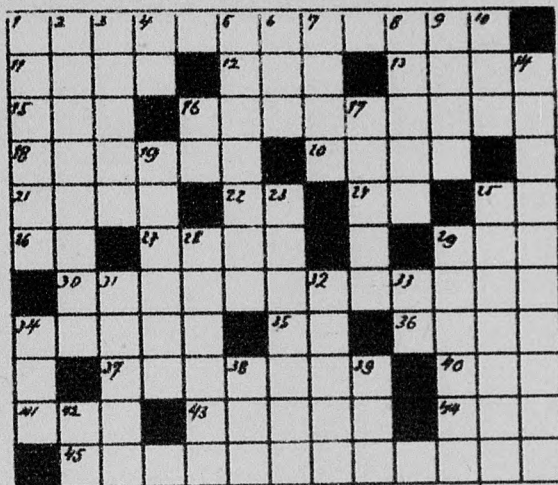
Rendező. Bevezetőnek legjobban átnézi Sztaniszlavskij idevonatkozó munkáját. — **Sz. d. U. L.** Múzeum-körút 9. sz. alatt lakik. — **Gobbi-rajongó.** 1. Igen. 2. Levélben kérdezze meg tőlük maguktól. — **Böksi.** Jelenleg külföldön van. — **Gyöngyvirág és Mimóza.** Budapesten. **Kirschner Karola.** A Magyar Aero Szövetség nagyon szívesen nyújt felvilágosítást: Budapest, V., Vigadó-u. 2. — **Sz. Éva, Gyula.** Pataky Jenő címe: Murányi-u. 21; v. Benkő Gyula címe: Katona József-u. 37. — **Szenttornyai József.** Adja át a kottát valamelyik nevesebb primásnak. — **Üzletügy.** Az iparügyi minisztériumhoz forduljon kérésével. — **Erettség.** A Magyar Vöröskeresztnél ér-

deklódnak (Budapest, VIII., Baross-u. 15) — **Kiss Béláné.** 1. Eredeti neve. 2. Első felesége. 3. Nincs férjnel. — **Énekelni szeretnék.** A Zeneakadémián nagyon szívesen adnak felvilágosítást. — **Rajongó.** Olaszfásor. 5. Nős — **III. K. M. F.** nom hangulatú versei nem a nyilvánosság elé valók. Olvassa sokat modern költőinket, bizonyára fejleszteni tudja képességeit. — **Tudni akarom.** Irja meg, hogy melyik vidéken. Több száz címet kellene közölnünk, ha kívánságát teljesíteni akarnánk. Legjobb, ha a helyi katonai parancsnoksághoz fordul felvilágosításért. — **November.** Sajnos, ezt már nem tudjuk megmondani, mert minden szám elfogyott azokból. —

Felelős szerkesztő: **BIBÓ LAJOS.** Szerkesztő: **DÁLOKY JÁNOS**
Felelős kiadó: **PAIZS GÉZA.** Kiadótulajdonos: **Forrás Nyomda**
Műintézet és Kiadóvállalat Rt. Budapest, VII., Dohány-u. 12.

KERESZTREJTVÉNY

Vízszintes sorok: 1. A Vidámszínház újdonsága. 11. Magyar folyó. 12. Angolna — németül. 13. Vissza: nagyon meleg a víz. 15. Gurul vége. 16. Felénk cipelte. 18. Javit. 20. Falusi megszólítás. 21. Szavazat. 22. Azonos magánhangzók. 24. Buzdító szó. 25. Felkiáltás. 26. Az ezüst vegyjele. 27. „Ring” betűi keverve. 29. Éra. 30. Az újdonság egyik szerzője. 31. Holtan. 35. Vigyázó. 36. Vissza; Haltojas. 37. Strandon van. 40. Vissza: utóalkalmatosság. 41. Női becenév. 43. Alapján. 44. E. L. O. 45. A darab egyik férfiszereplője.

Függőleges sorok: 1. Eljen, idegen nyelven. 2. Rávetődve. 3. Minden házon van. 4. Ugyanaz, mint a 24. vízszintes. 5. Tart, régiesen. 6. „Ura” betűi keverve. 7. Vissza; muszáj. 8. Kötő árú. 9. M-el az elején; női név. 10. Notesz eleje. 14. A darab másik szerzője. 16. Tojás, idegen nyelven. 17. Megy. 19. Nagyközség Kis-Küküllő megye hosszúsáji járásában. 23. Névcsovel: értékes ékszer. 25. Kellemetlen az ilyen emberrel egyszobában aludni. 28. Felszítja rá (ékezet hiján). 29. Házad. 32. Órcá-

30 31 32 33

34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45

38 39 42. 33. Rag, be párja. 34. ...Nau, kínai város. 38. E. O. R. 39. Exkirályno (ékezetfőlöszleggel). 42. Azonos mássalhangzók.

BETŰREJTVÉNYEK

1. B 480-P GOL A

2. Y LÓY te

3. [Z] &

4. SZÁLLO' SZÁLLO'

5. Ü + 56 év IZESITŐ m = v

6. KOPASZ BALATON ZZZ

A múlt számban közölt keresztrejtvény helyes megfejtése

AZELSÓRANDEVU
ZEBU RAJ ELÉR
ÁN JOZ KERÜL
RESZKETAKEZED
V ZATL KES MA
APÁ OET LEMÉR
HIZUNK MÓD NR
ÁR ID MA ÓNYI
ZIT ITALA EEE
KÁR ÓRA SIZU
HENRIDE COIN X

A 18. szám betűrejtvényeinek megfejtése

1. Szigorú felettes. 2. Tanári szoba. 3. Meghatározás. 4. Kánikula. 5. Sík terület. 6. Képes napló.

A DÉLIBÁB előfizetési ára: negyedévre 3 pengő 20 fillér, félévre 6 pengő 40 fillér. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 26 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány-utca 12. Telefonszámaink: Szerkesztőség: 225-461. Kiadóhivatal: 223-882, 423-771. Postatakarékpénztári befizetési lap száma: 9244.

Forrás Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt.
mélynyomása, Budapest

Ha kivásta a DÉLIBÁB-ot, küldje ki a frontra harcoló katonáinknak
Továbbírja a Vöröskereszt
Budapest VIII. ker.,
Baross-utca
15

Albert Matterstock és
Magda Schneider,
„A talpraesett leány”
két főszereplője
(Berlin-film)

I

20. S

L
Walo
a Be
őneke